

สรุปผลการสัมมนาเพื่อรับฟังความคิดเห็น

ต่อร่างพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ.

ของ

คณะกรรมการการวิสามัญ

พิจารณาร่างพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ.

สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

วันพุธที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑

ณ ห้องประชุมচারทิพย์ ๐๑ อาคาร ๙๙ ปี

หม่อมหลวงชูชาติ กำภู

กรมชลประทาน ถนนสามเสน กรุงเทพมหานคร

สารบัญ

	หน้า
● บทนำ	๑
● ความเป็นมาในการจัดสัมมนาเพื่อรับฟังความคิดเห็น โดย พลเอก อภิวัชร์ หมื่นสวัสดิ์ ประธานคณะกรรมการวิชาการวิสามัญ	๒
● คำกล่าวเปิดการจัดสัมมนาเพื่อรับฟังความคิดเห็น โดย ศาสตราจารย์พิเศษพรเพชร วิชิตชลชัย	๔
● การบรรยายเนื้อหาของร่างพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ.	๕
● การอภิปรายและแสดงความคิดเห็น ต่อร่างพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ.	๙
(๑) ความคิดเห็นของผู้แทนจากคณะกรรมการลุ่มน้ำ	๙
(๒) ความคิดเห็นของผู้แทนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	๑๙
● สรุปการสัมมนา	๓๐
● รายชื่อหน่วยงานผู้เข้าร่วมการสัมมนา	๓๓

สรุปผลการสัมมนาเพื่อรับฟังความคิดเห็น
ต่อร่างพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ.
ของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ.
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ
วันพุธที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑
ณ ห้องประชุมธารทิพย์ ๐๑ อาคาร ๙๙ ปี หม่อมหลวงชูชาติ กำภู
กรมชลประทาน ถนนสามเสน กรุงเทพมหานคร

บทนำ

การปฏิรูประบบบริหารจัดการทรัพยากรน้ำถือเป็นประเด็นสำคัญลำดับต้น ๆ ของประเทศ เพราะน้ำเป็นทรัพยากรพื้นฐานที่มีความสำคัญต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์ ทั้งการอุปโภคบริโภค การช่วยรักษาความอุดมสมบูรณ์ของระบบนิเวศ การทำการเกษตรกรรม การอุตสาหกรรม การคมนาคม การผลิตพลังงาน รวมทั้งการท่องเที่ยว ซึ่งการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำนั้น ได้บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ในหมวด ๑๖ การปฏิรูปประเทศ มาตรา ๒๕๘ ซึ่งบัญญัติไว้ใน ข. ด้านอื่น ๆ (๑) “ให้มีระบบบริหารจัดการทรัพยากรน้ำที่มีประสิทธิภาพ เป็นธรรม และยั่งยืน โดยคำนึงถึงความต้องการใช้น้ำในทุกมิติ รวมทั้งความเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อม และสภาพภูมิอากาศประกอบกัน”

ที่ผ่านมาแม้ว่าประเทศไทยได้กำหนดแนวนโยบาย จัดทำแผนเกี่ยวกับการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำมาอย่างต่อเนื่อง แต่เนื่องจากความสลับซับซ้อนของสภาพปัญหาที่แปรเปลี่ยนไปตลอดเวลา ทำให้นโยบายและแผนไม่อาจครอบคลุมในทุกมิติ มีข้อจำกัดต่อการบูรณาการแผนงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานราชการทั้งส่วนกลางและส่วนท้องถิ่น การดำเนินการในเรื่องดังกล่าวมีหน่วยงานที่มีภารกิจเกี่ยวข้องกระจายอยู่ตามหน่วยงานต่าง ๆ รวมทั้งหมด ๔๒ หน่วยงาน จึงทำให้การดำเนินการขาดเอกภาพ และขาดกลไกในการเชื่อมโยงการทำงานระหว่างหน่วยงาน นอกจากนี้ ในปัจจุบันมีกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำจำนวนมากถึง ๓๘ ฉบับ ซึ่งแต่ละฉบับมีวัตถุประสงค์ในการบังคับใช้

และการแก้ไขปัญหาเฉพาะเรื่องหรือแก้ไขปัญหาเฉพาะพื้นที่ที่แตกต่างกัน อีกทั้งข้อกำหนดในกฎหมาย บางส่วนยังมีความซ้ำซ้อน ขัดแย้ง ไม่เชื่อมโยง มีช่องว่าง และไม่ครอบคลุมการปฏิบัติการกิจที่จำเป็น ทั้งหมดในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ จนทำให้การบังคับใช้กฎหมายขาดประสิทธิภาพ จึงไม่สามารถ แก้ไขปัญหาด้านทรัพยากรน้ำได้อย่างยั่งยืน

คณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าร่างพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. เป็นกฎหมายของการปฏิรูปตามรัฐธรรมนูญที่สำคัญฉบับหนึ่งของประเทศไทย ดังนั้น เพื่อให้หน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการบังคับใช้กฎหมายและคณะกรรมการลุ่มน้ำทั้ง ๒๕ ลุ่มน้ำ ได้มาสะท้อนความต้องการ ความคิดเห็น และข้อห่วงใยต่างๆ เพื่อประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. ซึ่งกระบวนการดังกล่าวถือว่าเป็นการดำเนินการตามมาตรา ๗๗ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ที่กำหนดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้อง วิเคราะห์ผลกระทบอย่างรอบด้านและเป็นระบบ โดยนำมาประกอบการพิจารณาในกระบวนการตรากฎหมายทุกขั้นตอนด้วย เพื่อให้เมื่อประกาศใช้เป็นกฎหมายแล้วประชาชนจะได้รับความเป็นธรรม ไม่เป็นการเพิ่มภาระให้กับประชาชน และเป็นกฎหมายที่ใช้บังคับได้อย่างมีประสิทธิภาพ คณะกรรมการวิสามัญจึงได้มีมติจัดการสัมมนาเพื่อรับฟังความคิดเห็นต่อร่างพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. ขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ

๑. เป็นเวทีให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำได้สะท้อนความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อร่างพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ.

๒. รวบรวมข้อมูล ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากการสัมมนาดังกล่าวเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาแก้ไขเพิ่มเติมร่างพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ.

ความเป็นมาในการจัดสัมมนาเพื่อรับฟังความคิดเห็น

● พลเอก อภิรัชต์ หมั่นสวัสดิ์ ประธานคณะกรรมการวิสามัญ

ทรัพยากรน้ำมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อประชาชนและประเทศชาติ โดยในปัจจุบันได้มีแผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ (ปี พ.ศ. ๒๕๕๘ – ๒๕๖๙) และได้มีคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๔๖/๒๕๖๐ เรื่อง การจัดตั้งสำนักงานบริหารจัดการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ ซึ่งในการดำเนินงานจะมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหลายหน่วยงานเข้ามาปฏิบัติหน้าที่เพื่อให้ไป

เป็นไปตามแผนยุทธศาสตร์ดังกล่าว และในอนาคตประเทศไทยจะมีร่างพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. มาบังคับใช้ ซึ่งจะทำให้กรอบองค์ประกอบของการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำครบถ้วนสมบูรณ์ กล่าวคือ มีกฎหมายที่บังคับใช้เกี่ยวกับทรัพยากรน้ำ มีแผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ และมีหน่วยงานผู้รับผิดชอบในการบังคับใช้กฎหมาย และขับเคลื่อนแผนยุทธศาสตร์ดังกล่าว

ทั้งนี้ ในคราวประชุมสมานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๑๓/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ ที่ประชุมได้ลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) ไว้พิจารณา และมีมติตั้งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. ขึ้น ซึ่งในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำนั้น คณะกรรมการวิสามัญได้ดำเนินการศึกษาโดยพบข้อมูลว่า ปัจจุบันประเทศไทยมีหน่วยงานที่มีภารกิจที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ รวมทั้งหมด ๔๒ หน่วยงาน ทำให้การดำเนินการขาดเอกภาพและขาดกลไกในการเชื่อมโยงการทำงานระหว่างหน่วยงาน รวมทั้งได้มีกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำจำนวนมากถึง ๓๘ ฉบับ ซึ่งแต่ละฉบับมีวัตถุประสงค์ในการบังคับใช้และการแก้ไขปัญหาเฉพาะเรื่องหรือแก้ไขปัญหาเฉพาะพื้นที่ที่แตกต่างกัน อีกทั้งข้อกำหนดในกฎหมายบางส่วนยังมีความซ้ำซ้อน ขัดแย้ง ไม่เชื่อมโยง มีช่องว่าง และไม่ครอบคลุมการปฏิบัติการกิจที่จำเป็นทั้งหมดในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ จนทำให้การบังคับใช้กฎหมายขาดประสิทธิภาพ จึงไม่สามารถแก้ไขปัญหาด้านทรัพยากรน้ำได้อย่างยั่งยืน ดังนั้น คณะกรรมการวิสามัญจึงเห็นว่าหากร่างพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. มีผลใช้บังคับแล้วจะเป็นกฎหมายฉบับแรกของปฏิรูปประเทศในด้านทรัพยากรน้ำ ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ในหมวด ๑๖ การปฏิรูปประเทศ มาตรา ๒๕๘ ซึ่งบัญญัติไว้ใน ข. ด้านอื่น ๆ (๑) “ให้มีระบบบริหารจัดการทรัพยากรน้ำที่มีประสิทธิภาพ เป็นธรรมและยั่งยืน โดยคำนึงถึงความต้องการใช้น้ำในทุกมิติ รวมทั้งความเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมและสภาพภูมิอากาศประกอบกัน”

นอกจากนี้ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ยังได้กำหนดไว้ใน มาตรา ๗๗ วรรคสองว่า ก่อนการตรากฎหมายทุกฉบับ รัฐพึงจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้อง วิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมายอย่างรอบด้านและเป็นระบบ รวมทั้งเปิดเผยผลการรับฟังความคิดเห็นและการวิเคราะห์นั้นต่อประชาชน และนำมาประกอบการพิจารณาในกระบวนการตรากฎหมายทุกขั้นตอน ดังนั้นจึงเป็นที่มาของการจัดสัมมนาเพื่อรับฟังความคิดเห็นต่อร่างพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. ขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ประชาชนและหน่วยงานทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ได้ และเพื่อนำไปสู่การปรับแก้ไขกฎหมายให้เกิดประสิทธิภาพครบถ้วนและสมบูรณ์ต่อไป

คำกล่าวเปิดการสัมมนาเพื่อรับฟังความคิดเห็นของประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

● ศาสตราจารย์พิเศษพรเพชร วิชิตชลชัย ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

เป็นที่ทราบกันดีว่าทรัพยากรน้ำมีความสำคัญต่อสิ่งมีชีวิตต่าง ๆ เป็นอย่างมาก ทั้งมนุษย์ สัตว์และพืช เป็นองค์ประกอบที่ช่วยทั้งในการลำเลียงแร่ธาตุสารอาหารในสิ่งมีชีวิต การควบคุมอุณหภูมิ ตลอดจนมีความสำคัญในภาคเกษตรกรรมและอุตสาหกรรม โดยใช้เป็นวัตถุดิบในการผลิตและส่วนประกอบในขั้นตอนของการผลิต

ร่างพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำนี้เป็นกฎหมายเกี่ยวกับการปฏิรูปทรัพยากรน้ำที่มีความสำคัญในหลายประการ อาทิ การกำหนดกรอบขอบเขตและอำนาจขององค์กรที่ทำหน้าที่บริหารจัดการทรัพยากรน้ำ การจัดสรรน้ำ การป้องกันภาวะน้ำท่วมและภัยแล้ง และการอนุรักษ์พัฒนาทรัพยากรน้ำ ซึ่งจะเป็นกฎหมายกลางในการบริหารจัดการน้ำอย่างมีระบบและดียิ่งขึ้นกว่าในอดีต นอกจากนี้ ที่สำคัญร่างพระราชบัญญัตินี้ยังส่งเสริมให้การบริหารจัดการน้ำเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถตอบรับกับการใช้ทรัพยากรน้ำของภาคประชาชนและภาคอุตสาหกรรมในอนาคตได้ อันจะเป็นก้าวสำคัญในการพัฒนาน้ำอย่างยั่งยืน

ทั้งนี้ หวังเป็นอย่างยิ่งว่า ร่างพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำฉบับนี้ จะเป็นร่างพระราชบัญญัติอันนำไปสู่การบริหารจัดการ พัฒนาและฟื้นฟูทรัพยากรน้ำอย่างเป็นระบบ แม้กฎหมายดังกล่าวนี้จะมีโทษทางอาญา หรือให้อำนาจแก่เจ้าหน้าที่ของรัฐในหลาย ๆ กรณี แต่บทบัญญัติดังกล่าวได้จำกัดและให้อำนาจเป็นการเฉพาะ มีไว้เพื่อให้เจ้าหน้าที่สามารถดำเนินการกับผู้ที่มีเจตนาก่อปัญหาให้กับการบริหารจัดการ พัฒนาและฟื้นฟูทรัพยากรน้ำ และต้องขอขอบคุณคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำที่ได้จัดการสัมมนาในครั้งนี้ เพื่อรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่าง ๆ ตลอดจนผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกภาคส่วน และผู้เข้าร่วมการสัมมนาทุกท่าน เพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ซึ่งเป็นองค์ประกอบสำคัญที่มีส่วนทำให้การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำนั้น มีเนื้อหามอบหมาย ถูกต้อง อันจะเป็นประโยชน์ต่อประชาชนและประเทศชาติสืบไป

การบรรยายเนื้อหาของร่างพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ.

● พลเรือเอก ศักดิ์สิทธิ์ เชิดบุญเมือง รองประธานคณะกรรมการวิสามัญ คนที่หนึ่ง

การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. ในชั้นการพิจารณาของคณะกรรมการวิสามัญจะมีหลายมาตราที่ยังไม่ได้ช้อยุติ เนื่องจากจะต้องพิจารณาด้วยความละเอียดรอบคอบ รวมทั้งจะต้องมีการรับฟังความคิดเห็นจากทุกภาคส่วนมาประกอบการพิจารณาด้วย เพื่อให้ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ เมื่อมีผลใช้บังคับแล้วจะก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประเทศ ซึ่งสิ่งสำคัญ คือ ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้จะเป็นกฎหมายแม่บทที่สำคัญเกี่ยวกับทรัพยากรน้ำ โดยจะต้องมีการบูรณาการระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนให้มาร่วมกันแก้ไขปัญหาทรัพยากรน้ำของประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ และในประเด็นการแก้ไขปัญหา เนื่องจากปัญหาที่เกิดขึ้นจะส่งผลกระทบต่อประชาชนในวงกว้าง อีกทั้งที่ผ่านมาประเทศไทยมักประสบปัญหาเรื่องน้ำอยู่บ่อยครั้ง เช่น น้ำท่วม น้ำแล้ง เป็นต้น จึงทำให้ต้องมีการแก้ไขปัญหาที่ระบบการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ รัฐบาลจึงได้เสนอร่างพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. เพื่อให้เกิดการแก้ไขปัญหาดังกล่าว

ทั้งนี้ ตนขอให้ข้อมูลในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. โดยสรุปดังนี้

(๑) ประเด็นการบังคับใช้กฎหมาย ร่างพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. จะมีผลใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป โดยเหตุผลในการกำหนดระยะเวลาดังกล่าวเนื่องมาจากเพื่อให้หน่วยงานผู้บังคับใช้กฎหมายได้มีเตรียมการในการออกกฎหมายลำดับรองต่าง ๆ ตามมา ทั้งนี้ ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้จะมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหลัก ๆ ๓ กระทรวง คือ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงเกษตรและสหกรณ์และกระทรวงมหาดไทย

(๒) ประเด็นการจัดเก็บค่าใช้น้ำสำหรับการใช้น้ำประเภทที่สองและประเภทที่สามตามร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ คณะกรรมการวิสามัญยังไม่ได้ช้อยุติว่าจะดำเนินการไปในแนวทางใด ทั้งนี้ จะต้องรวบรวมข้อมูลที่ได้จากการสัมมนาเพื่อรับฟังความคิดเห็นในครั้งนี้ไปเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาด้วย

(๓) ประเด็นบทนิยาม คำว่า “ทรัพยากรน้ำ” และคำว่า “ทรัพยากรน้ำสาธารณะ” จะเห็นได้ว่าหากประชาชนใช้ทรัพยากรน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภคก็ไม่ต้องชำระค่าใช้น้ำแต่อย่างใด รวมทั้งในการใช้ทรัพยากรน้ำสาธารณะจะต้องคำนึงถึงความสมดุลและความเท่าเทียมกันด้วย เพื่อให้มีทรัพยากรน้ำสาธารณะอย่างเพียงพอและยั่งยืนในอนาคต

(๔) ประเด็นภาวะน้ำแล้ง ภาวะน้ำท่วม และปัญหาคุณภาพน้ำ จะเห็นได้ว่า ประเทศไทยมักประสบปัญหาดังกล่าวทุกปี โดยขอยกตัวอย่างปัญหาน้ำท่วมดังกล่าวจะสร้างความเสียหายต่อประชาชนและประเทศชาติเป็นอย่างมาก ดังจะเห็นได้จากการเกิดภาวะน้ำท่วมเมื่อปี ๒๕๕๔ ซึ่งสร้าง

ความเสียหายต่อบ้านเรือนและทรัพย์สินต่าง ๆ อีกทั้งปัญหาน้ำท่วมส่วนใหญ่จะมาจาก ๓ สาเหตุ คือ ๑) น้ำไหลบ่าจากภูเขาเนื่องมาจากฝนตก ๒) น้ำล้นตลิ่งจากเขื่อนต่าง ๆ และ ๓) น้ำซึ่งรอการระบาย ดังนั้น ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้จึงต้องให้ความสำคัญกับภาวะน้ำแล้ง ภาวะน้ำท่วม และคุณภาพน้ำ

(๕) ประเด็นเกี่ยวกับพื้นที่ทางน้ำหลาก อาจต้องให้มีการนิยามคำว่า “พื้นที่ทางน้ำหลาก” ไว้ในร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ด้วย เนื่องจากพื้นที่ทางน้ำหลากเป็นพื้นที่ที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติ ซึ่งจะไม่สามารถคาดการณ์ได้ว่าเส้นทางน้ำจะไหลไปในทิศทางใด ดังนั้น หากมีการก่อสร้างที่เป็นการขวางทางน้ำ อาจทำให้เกิดภาวะน้ำท่วมที่สร้างความเสียหายต่อบ้านเรือนและทรัพย์สินของประชาชน

(๖) ประเด็นเกี่ยวกับรัฐมนตรีผู้รักษาการตามร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ คณะกรรมการวิสามัญได้พิจารณาว่า เนื่องจากร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้จะต้องเป็นกฎหมายกลางและเป็นกฎหมายที่ทำให้เกิดการบูรณาการทุกภาคส่วน จึงเห็นควรกำหนดรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง ๓ กระทรวงเป็นผู้รักษาการตามร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในส่วนที่เกี่ยวข้องกับกรมทรัพยากรน้ำและกรมทรัพยากรน้ำบาดาล กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับกรมชลประทาน และกระทรวงมหาดไทยในส่วนที่เกี่ยวข้องกับกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น แต่ทั้งนี้ เนื่องจากปัญหาทรัพยากรน้ำเป็นปัญหาสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อประชาชนโดยรวมทั้งประเทศ ดังนั้น ในบางร่างมาตราจึงต้องกำหนดให้นายกรัฐมนตรีเป็นผู้รักษาการตามร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ด้วย

● พลเอก อรุณ สมตน์ รองประธานคณะกรรมการวิสามัญ คนที่สอง

ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ ทรัพยากรน้ำ พ.ศ. พบว่า ที่ผ่านมาหลายหน่วยงานที่เกี่ยวข้องยังไม่ได้มีการบูรณาการการทำงานร่วมกัน ซึ่งแต่ละหน่วยงานจะมีกฎหมายที่บังคับใช้ในหน่วยงานของตน จึงทำให้บางเรื่อง การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ไม่อาจขับเคลื่อนต่อไปได้ ดังนั้น จึงต้องมีแนวทางในการแก้ไขปัญหาการบริหารจัดการ ทรัพยากรน้ำ ดังนี้

(๑) องค์กรบริหารจัดการทรัพยากรน้ำจะต้องเป็นองค์กรที่มีความเข้มแข็ง และดำเนินการแก้ไขปัญหอย่างจริงจัง โดยจะต้องมีงบประมาณในการสนับสนุนภารกิจและมีบุคลากรอย่างเพียงพอ รวมทั้งจะต้องมีเครื่องมือที่มีความพร้อมต่อการปฏิบัติงานด้วย

(๒) หน่วยงานในพื้นที่และคณะกรรมการลุ่มน้ำจะต้องมีบทบาทสำคัญในการแก้ไขปัญหา เนื่องจากเป็นหน่วยงานที่อยู่ในพื้นที่และจะรับทราบปัญหาเป็นอย่างดีว่าประชาชนมีความต้องการอะไร และพื้นที่นั้นยังขาดการแก้ไขปัญหาในเรื่องใด

ประเด็นร่างมาตรา ๙ (๖) เกี่ยวกับองค์ประกอบของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จะต้องแต่งตั้งมาจากผู้ที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ มีประสบการณ์ และมีผลงานเป็นที่ประจักษ์ไม่น้อยกว่า ๕ ปี ในด้านทรัพยากรน้ำ ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านผังเมือง และด้านเศรษฐศาสตร์ ด้านละ ๑ คน โดยกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิข้างต้นจะแต่งตั้งโดยนายกรัฐมนตรี

ประเด็นบทบัญญัติตามร่างมาตรา ๑๘ และร่างมาตรา ๑๙ เป็นการกำหนดให้คณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ (กนช.) จะต้องจัดทำนโยบาย แผนยุทธศาสตร์ และแผนแม่บทเกี่ยวกับการบริหารทรัพยากรน้ำตามมาตรา ๑๗ (๑) ทุกห้าปี รวมทั้ง กนช. จะต้องมีการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานดังกล่าวด้วย

ประเด็นร่างมาตรา ๒๐ กนช. สามารถมีอำนาจในการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการขึ้นได้ โดยจะต้องเป็นการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการใน ๓ ด้าน คือ ๑) ด้านการพัฒนาและอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำ ๒) ด้านการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ และ ๓) ด้านเทคนิคและวิชาการ รวมทั้งในกรณีจำเป็น กนช. มีอำนาจในการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการทรัพยากรน้ำจังหวัดได้เช่นเดียวกัน ทั้งนี้ ต้องเป็นไปเพื่อประโยชน์ในการบูรณาการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำในระดับจังหวัด

ประเด็นในหมวด ๔ การจัดสรรน้ำและการใช้น้ำ ร่างมาตรา ๓๙ ซึ่งเป็นบทบัญญัติเกี่ยวกับการแบ่งประเภทการใช้น้ำสาธารณะ โดยการใช้น้ำประเภทที่หนึ่ง ไม่ต้องชำระค่าใช้น้ำแต่อย่างใด ส่วนการใช้น้ำประเภทที่สองและประเภทที่สามตามร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ จะต้องชำระค่าใช้น้ำตามที่กฎหมายกำหนด ทั้งนี้ ในการจัดเก็บค่าใช้น้ำดังกล่าว จะส่งผลให้เกิดการประหยัดการใช้น้ำเพื่อไม่ให้มีการใช้น้ำเกินความจำเป็นและฟุ่มเฟือยจนเกินไป

นอกจากนี้ ขอให้ข้อมูลเพิ่มเติมว่าการกำหนดพื้นที่ลุ่มน้ำจำนวน ๒๕ ลุ่มน้ำนั้น จะแบ่งพื้นที่ตามอุทกวิทยา และในอนาคตอาจจะต้องแบ่งพื้นที่ตามเขตการปกครอง เพื่อให้ผู้ว่าราชการจังหวัดสามารถบริหารจัดการในพื้นที่ได้คล่องตัวมากยิ่งขึ้น

● นายพรศักดิ์ เจียรณัย เลขาธิการคณะกรรมการอำนวยการวิสามัญ

การพิจารณาโครงสร้างการบริหารทรัพยากรน้ำ คณะกรรมการวิสามัญได้พิจารณาควบคู่กับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ในหมวด ๑๖ การปฏิรูปประเทศ มาตรา ๒๕๘ ซึ่งบัญญัติไว้ใน ช. ด้านอื่น ๆ (๑) “ให้มีระบบบริหารจัดการทรัพยากรน้ำที่มีประสิทธิภาพ เป็นธรรมและยั่งยืน โดยคำนึงถึงความต้องการใช้น้ำในทุกมิติ รวมทั้งความเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมและสภาพภูมิอากาศประกอบกัน”

ซึ่งเหตุผลในการปฏิรูประบบการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ เนื่องมาจากที่ผ่านมาเกิดปัญหาการบริหารงบประมาณและการบริหารงานบุคคลที่ไม่มีประสิทธิภาพ รวมทั้งขาดการบูรณาการร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

นอกจากนี้ การบริหารจัดการน้ำในพื้นที่ที่มีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้รับผิดชอบดำเนินการ เนื่องจากเป็นหน่วยงานที่มีอยู่จำนวนมากในทุกพื้นที่และใกล้ชิดกับประชาชน ดังนั้นจึงจำเป็นต้องมีการปฏิรูปการทำงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้วย เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการบริหารงบประมาณและการดำเนินการต่าง ๆ ได้ดียิ่งขึ้น

- นายหาญณรงค์ เยาวเลิศ กรรมการวิสามัญ

ประเด็นหมวด ๖ การอนุรักษ์และการพัฒนาทรัพยากรน้ำสาธารณะ ร่างมาตรา ๗๑ เป็นการบัญญัติเกี่ยวกับกรณีที่ดินคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ (กนช.) เห็นว่าพื้นที่ใดมีลักษณะเป็นแหล่งต้นน้ำลำธารหรือพื้นที่ชุ่มน้ำ สมควรสงวนไว้เพื่อประโยชน์ในการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำสาธารณะ ให้ กนช. มอบหมายให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวง

ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมพิจารณา ดำเนินการให้พื้นที่นั้นเป็นเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อมตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม

ส่วนประเด็นร่างมาตรา ๗๒ ที่กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย โดยความเห็นชอบของ กนช. มีอำนาจออกกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์การใช้ประโยชน์ที่ดินที่มีเขตติดต่อหรืออาจส่งผลกระทบต่อทรัพยากรน้ำสาธารณะนั้น เนื่องจากเรื่องที่ดินจะอยู่ในความรับผิดชอบดูแลของกรมที่ดิน กระทรวงมหาดไทย จึงได้กำหนดให้เป็นอำนาจของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเป็นผู้มีอำนาจออกกฎกระทรวงดังกล่าว ทั้งนี้ สามารถเสนอแนะและให้ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการกำหนดผู้มีอำนาจออกกฎกระทรวงดังกล่าวได้

ร่างมาตรา ๗๕ จะเป็นการกำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยความเห็นชอบของ กนช. มีอำนาจออกกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเพื่อการอนุรักษ์และการพัฒนาทรัพยากรน้ำสาธารณะ ซึ่งในกรณีที่มีบุคคลใดกระทำการอันส่งผลให้แหล่งทรัพยากรน้ำสาธารณะเกิดความเสียหายก็จะได้รับโทษตามหมวด ๘ บทกำหนดโทษด้วย

ร่างมาตรา ๗๖ จะเป็นบทบัญญัติเกี่ยวกับในกรณีที่มีเหตุอันควรเชื่อว่าจะเกิดความเสียหายต่อทรัพยากรน้ำสาธารณะ ให้หน่วยงานของรัฐหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่รับผิดชอบดูแลทรัพยากรน้ำสาธารณะในบริเวณดังกล่าวมีหนังสือขอความร่วมมือให้ผู้ที่อยู่ในบริเวณใกล้เคียงกับทรัพยากรน้ำสาธารณะนั้นดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดเพื่อป้องกันมิให้เกิดความเสียหายต่อทรัพยากรน้ำสาธารณะภายในระยะเวลาที่กำหนดได้ ซึ่งบทบัญญัตินี้ดังกล่าวจะเป็นการขอความร่วมมือให้ประชาชนในพื้นที่นั้น ๆ ดำเนินการเพื่อป้องกันมิให้ทรัพยากรน้ำสาธารณะเกิดความเสียหาย

การอภิปรายและแสดงความคิดเห็นต่อร่างพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ.

ความคิดเห็นของผู้แทนจากคณะกรรมการลุ่มน้ำ

- นายมรกต อารียะ ผู้แทนคณะกรรมการลุ่มน้ำน่าน จังหวัดอุดรดิตต์ และผู้แทนสภาองค์กรลุ่มน้ำแม่มริม จังหวัดเชียงใหม่

ตนขอเสนอแนะการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ ดังนี้

(๑) การกำหนดองค์ประกอบของคณะกรรมการลุ่มน้ำ เห็นว่าไม่ควรกำหนดให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นกรรมการลุ่มน้ำ เนื่องจากที่ผ่านมาผู้ว่าราชการจังหวัดมักจะไม่เข้าร่วมประชุม แต่จะมอบหมายให้รองผู้ว่าราชการจังหวัดหรือปลัดจังหวัดหรือนายอำเภอมาเข้าร่วมประชุมแทน จึงทำให้ไม่สามารถตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ ได้ ส่งผลให้ไม่มีประสิทธิภาพในการทำงาน

(๒) เห็นควรให้ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ครอบคลุมไปถึงเรื่องภูมิปัญญาท้องถิ่นด้วย โดยขอเสนอแนะให้ตั้งสภาองค์กรลุ่มน้ำในระดับพื้นที่ เพื่อเป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนในพื้นที่เข้ามา

มีบทบาทและมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ รวมทั้งเพื่อให้พื้นที่นั้นเกิดการบูรณาการร่วมกับหน่วยงานภาครัฐราชการอย่างแท้จริง

(๓) การคัดเลือกบุคคลเพื่อมาเป็นกรรมการลุ่มน้ำ ตนขอเสนอให้มีการแก้ไขร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้โดยกำหนดให้กระบวนการคัดเลือกคณะกรรมการลุ่มน้ำจะต้องไม่เป็นการเลือกกันเองของบุคคลในครอบครัวมาเป็นกรรมการลุ่มน้ำ เนื่องจากจะทำให้มีการทุจริตเกิดขึ้น รวมทั้งไม่เป็นการสับเปลี่ยนหมุนเวียนให้บุคคลอื่น ๆ มาเป็นกรรมการลุ่มน้ำด้วย

● นายไกรวรรณ อัครกุล ผู้แทนคณะกรรมการลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออก

ตนขอสนับสนุนร่างพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. ด้วยเหตุผล ๒ ประการ ดังนี้

(๑) เนื่องจากที่ผ่านมามาตนได้รับทราบข้อมูลจากนักการเมืองว่า “อย่าให้ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ผ่าน หากผ่านจะทำให้ทำงานยาก” ซึ่งตนเห็นว่าหากร่างพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. ไม่มีผลใช้บังคับในช่วงของรัฐบาล พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี ก็อาจทำให้ไม่มีร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้เกิดขึ้นอีกในอนาคต

(๒) ที่ผ่านมา การประชุมคณะกรรมการลุ่มน้ำเพื่อพิจารณาแนวทางการบูรณาการแผนงานในระดับลุ่มน้ำ ผู้ว่าราชการจังหวัดจะไม่เข้าร่วมประชุมบ่อยครั้ง ทำให้ผู้แทนที่ผู้ว่าราชการจังหวัดได้มอบหมายนั้น ไม่มีองค์ความรู้ในการจัดทำแผนงานโครงการต่าง ๆ เท่าที่ควร ส่งผลให้ต้องเสียเวลาในการอธิบายรายละเอียดต่าง ๆ ตั้งแต่เริ่มต้น รวมทั้งหลังจากการประชุมแล้วจะไม่มีการนำผลสรุปจากการประชุมไปรายงานต่อผู้ว่าราชการจังหวัดเพื่อทราบและดำเนินการด้วย ดังนั้น หากร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้มีผลใช้บังคับแล้ว จะทำให้การขับเคลื่อนแผนงาน โครงการต่าง ๆ สามารถ

ดำเนินการต่อไปได้อย่างเป็นรูปธรรม นอกจากนี้ ขอให้คณะกรรมการวิชาการวิสามัญพิจารณาการบูรณาการหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจำนวน ๔๒ หน่วยงาน และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ๓๘ ฉบับ ให้เป็นผลสำเร็จ เพื่อให้มีกฎหมายแม่บทในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำของประเทศ รวมทั้งให้เกิดการแก้ไขปัญหาน้ำแล้ง ช้ำซากและน้ำท่วมช้ำซากที่เกิดขึ้นในพื้นที่ได้อย่างเป็นรูปธรรม

● **นายรัชชัย พลอยกิติกุล ผู้แทนคณะกรรมการลุ่มน้ำยม**

การจัดสัมมนาเพื่อรับฟังความคิดเห็นในครั้งนี้ถือเป็นวาระแห่งชาติและเป็นยุทธศาสตร์ชาติที่สำคัญของประเทศ โดยขอเรียนให้ทราบว่า พื้นที่ลุ่มน้ำยมจังหวัดพิจิตร เป็นพื้นที่น้ำท่วมช้ำซากทุกปี ไม่สามารถแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้ ดังนั้น ตนจึงขอเสนอแนะว่า ปัญหาน้ำท่วมน้ำแล้งจะต้องแก้ไขที่ระบบการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำของภาครัฐ นอกจากนี้ ในอดีตที่ผ่านมา กฎหมายเกี่ยวกับทรัพยากรน้ำ ตนเห็นว่าจะต้องเอาระบบราชการออกจากระบบของร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ เนื่องจากเนื้อหาสาระของร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้จะเห็นได้ว่าอยู่ในการครอบงำของนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี และผู้มีอำนาจในส่วนราชการเกือบทั้งหมด ส่วนภาคประชาสังคมและภาคประชาชนจะมีส่วนร่วมในร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้น้อยมาก ซึ่งจะทำให้การแก้ไขปัญหาทรัพยากรน้ำไม่ประสบผลสำเร็จ ดังนั้น จะต้องแก้ไขปัญหาโดยการให้ภาคประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารและการตัดสินใจในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำร่างพระราชบัญญัตินี้ให้มากขึ้น ทั้งนี้ ตนขอเสนอให้เพิ่มสัดส่วนองค์ประกอบของคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติโดยให้มีผู้แทนจากคณะกรรมการลุ่มน้ำให้มากกว่า ๖ คน เนื่องจากสัดส่วนที่กำหนดเป็นสัดส่วนที่น้อยเกินไป เมื่อเทียบกับจำนวนลุ่มน้ำที่มีมากถึง ๒๕ ลุ่มน้ำ

● **นายภาสิต แสงจำนงค์ ผู้แทนคณะกรรมการลุ่มน้ำยม**

ปัจจุบันประเทศไทยพบปัญหาที่เกิดขึ้น คือ การไม่ประสานงานกันระหว่างราชการส่วนกลางกับราชการส่วนภูมิภาค จึงจะทำให้ไม่สามารถแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้ ทั้งนี้ ตนจึงขอทราบว่าหากร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้มีผลใช้บังคับแล้ว คณะกรรมการลุ่มน้ำจะถือเป็นส่วนราชการหรือไม่ และหากเป็นส่วนราชการ เมื่อคณะกรรมการลุ่มน้ำดำเนินงานไปแล้ว ๓ ปี และยังไม่มีความเป็นที่ยอมรับที่ประจักษ์ ตนในฐานะประชาชนในพื้นที่จะมีแนวทางอย่างไรในการดำเนินการกับคณะกรรมการลุ่มน้ำ นอกจากนี้ ประเด็นการกำหนดสัดส่วนผู้แทนที่มาจากหน่วยงานราชการเพื่อมาเป็นกรรมการลุ่มน้ำนั้น ตนเห็นว่า หน่วยงานราชการดังกล่าวจะมีกฎหมายเฉพาะของหน่วยงานตน ดังนั้น จึงเห็นว่าไม่ควรกำหนดสัดส่วนผู้แทนราชการมากเกินไป โดยเห็นควรให้ความสำคัญกับสัดส่วนผู้แทนคณะกรรมการลุ่มน้ำมากกว่า รวมทั้งการประชุมคณะกรรมการลุ่มน้ำในบางครั้ง ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือผู้แทนที่ผู้ว่าราชการจังหวัดมอบหมายมักจะไม่เข้าร่วมประชุม จึงส่งผลให้การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำในพื้นที่ลุ่มน้ำไม่สามารถแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้

● **นายเรวัตน์ ปรีชาวิทย์ ผู้แทนคณะกรรมการลุ่มน้ำตาปี**

การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ตนขอเสนอแนะให้มีการจัดตั้งกระทรวงทรัพยากรน้ำขึ้น เพื่อให้เกิดการบูรณาการหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาอยู่ในสังกัดเดียวกัน เนื่องจากปัจจุบันหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรน้ำจะอยู่ต่างสังกัด ส่งผลให้การประสานงานหรือความร่วมมือใด ๆ ระหว่างหน่วยงานเป็นไปได้ยาก นอกจากนี้ ประเด็นเกี่ยวกับการจัดเก็บค่าใช้น้ำเห็นควรให้มีความชัดเจนว่าจะจัดเก็บเป็นจำนวนเงินเท่าใดและมีการจัดเก็บอย่างไร และในการจัดเก็บค่าใช้น้ำควรจัดเก็บเพื่อนำมาใช้ในการอนุรักษ์ฟื้นฟูแหล่งน้ำในท้องถิ่น

● **นายธรรมศทรศ ถีสุ่น ผู้แทนคณะกรรมการลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันตก**

ร่างพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. เห็นควรให้เร่งรัดในการบังคับใช้โดยเร่งด่วน ในช่วงรัฐบาลของ พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี เนื่องจากหากเป็นรัฐบาลที่มาจากการเลือกตั้ง อาจทำให้ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ไม่มีผลใช้บังคับได้ ส่งผลให้ไม่มีการขับเคลื่อนและแก้ไขปัญหาการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำของประเทศเกิดขึ้น

● **ผู้ช่วยศาสตราจารย์เจริญ ปิยามรย์ ผู้แทนคณะกรรมการลุ่มน้ำชายฝั่งทะเลตะวันออก**

(๑) ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการบริหารทรัพยากรน้ำแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๐ ได้กำหนดให้นายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีที่นายกรัฐมนตรีมอบหมายเป็นประธานคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ (กนช.) นั้น ตนเห็นว่าในทางปฏิบัตินายกรัฐมนตรีได้มีการมอบหมายให้รองนายกรัฐมนตรีทำหน้าที่เป็นประธาน กนช. แทน กรณีดังกล่าวอาจทำให้การบริหารงานของ กนช. อาจไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร ประกอบกับปัญหาการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำถือเป็นปัญหาที่มีความสำคัญ โดยนายกรัฐมนตรีควรจะเป็นประธาน กนช. ด้วยตนเอง ไม่ควรมอบหมายให้รองนายกรัฐมนตรีทำหน้าที่ประธาน กนช. ดังนั้น ตนมีความเห็นว่า ตามที่ร่างมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๑) ของร่างพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. ที่กำหนดให้นายกรัฐมนตรีเป็นประธาน กนช. นั้น บทบัญญัติดังกล่าวจะถือเป็นการสร้างความเข้มแข็งให้กับ กนช. ได้อย่างแท้จริง เนื่องจากบทบัญญัติดังกล่าวกำหนดให้นายกรัฐมนตรีเป็นประธาน กนช. ซึ่งการกำหนดในลักษณะดังกล่าว จะทำให้นายกรัฐมนตรีได้รับทราบถึงปัญหาในการปฏิบัติงานของ กนช. รวมถึงปัญหาเกี่ยวกับการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำได้ในทุกมิติ รวมทั้งเห็นว่า การกำหนดให้ กนช. ประกอบไปด้วยกรรมการผู้แทนคณะกรรมการลุ่มน้ำจำนวนหกคนตามร่างมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๕) นั้น ไม่เหมาะสม เนื่องจากกรรมการลุ่มน้ำถือเป็นบุคคลที่มีความใกล้ชิดกับประชาชนในพื้นที่ลุ่มน้ำและทราบถึงปัญหาเกี่ยวกับการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำในเขตลุ่มน้ำเป็นอย่างดี ดังนั้น ตนจึงขอเสนอให้คณะกรรมการวิสามัญพิจารณา ทบทวนบทบัญญัติดังกล่าวเพื่อให้เกิดความเป็นเอกภาพในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำมากยิ่งขึ้น

(๒) ตามร่างมาตรา ๓๐ ที่บัญญัติให้กรรมการลุ่มน้ำตามมาตรา ๒๖ (๓) และ (๔) มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสามปี และอาจได้รับแต่งตั้งใหม่อีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งเกินสองวาระติดต่อกันมิได้ กรณีดังกล่าว ตนเห็นว่า การกำหนดให้กรรมการลุ่มน้ำตามมาตรา ๒๖ (๓) และ (๔) จะดำรงตำแหน่งเกินสองวาระติดต่อกันมิได้นั้น อาจก่อให้เกิดความไม่ต่อเนื่องในกระบวนการทำงานของ

กรรมการลุ่มน้ำ ดังนั้น เพื่อเป็นการป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาดังกล่าวข้างต้น ตนจึงขอเสนอให้ตัดคำว่า “แต่จะดำรงตำแหน่งเกินสองวาระติดต่อกันไม่ได้” ออก จึงจะมีความเหมาะสม

(๓) การบังคับใช้ร่างพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. นั้น ยังมีประเด็นต้องพิจารณาว่าจะทำอย่างไรให้ร่างพระราชบัญญัตินี้สามารถบังคับได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น ประเด็นการใช้

ทรัพยากรน้ำสาธารณะเพื่อการเกษตร หรือ การเลี้ยงสัตว์เพื่อการพาณิชย์ ตามร่าง มาตรา ๓๙ วรรคหนึ่ง (๒) ซึ่งต้องเสียค่าใช้จ่ายตามร่างมาตรา ๔๗ นั้น กรณีดังกล่าวยังไม่มีความชัดเจนเพียงพอว่าการเก็บ ค่าใช้น้ำในกรณีดังกล่าวมีหลักเกณฑ์ และวิธีการอย่างไร รวมทั้งเห็นว่าตามร่าง มาตรา ๒ ที่คณะกรรมการวิสามัญได้แก้ไขเพิ่มเติม โดยกำหนดให้ร่างมาตรา ๓๙ และ ร่างมาตรา ๔๗ ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนด

สองปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับเป็นต้นไป กรณีดังกล่าวอาจไม่ได้เป็นแนวทางในการแก้ปัญหา การจัดเก็บค่าใช้น้ำที่เหมาะสม

● นายปรีดา สุขสมบุรณ์ ผู้แทนคณะกรรมการลุ่มน้ำป่าสัก

ตามที่คณะกรรมการวิสามัญได้พิจารณาทบทวนบทบัญญัติในหมวด ๔ การจัดสรรน้ำ และการใช้น้ำและเห็นควรให้แก้ไขเพิ่มความในบทบัญญัติที่เกี่ยวข้อง โดยกำหนดให้การจัดสรรน้ำ และการใช้น้ำให้มีความหมายครอบคลุมถึงน้ำเพื่อการรักษาระบบนิเวศด้วย นั้น กรณีดังกล่าว ตนเห็นว่า มีความเหมาะสมแล้ว อย่างไรก็ตาม ตนมีข้อห่วงใยว่า กรณีการเข้าถึงแหล่งน้ำสาธารณะของประชาชนนั้น อาจเกิดกรณีที่มีบุคคลซึ่งมีอภิสิทธิ์ได้เข้าไปใช้น้ำในพื้นที่ดังกล่าว และมีผลทำให้ประชาชนไม่สามารถ เข้าใช้ประโยชน์ในแหล่งน้ำนั้นได้ ดังนั้น เพื่อให้เกิดความเสมอภาคและความเป็นธรรม จึงขอเสนอให้ คณะกรรมการวิสามัญพิจารณาในประเด็นดังกล่าวเพื่อให้ประชาชนมีสิทธิที่จะเข้าใช้ประโยชน์ ในแหล่งน้ำสาธารณะได้โดยเท่าเทียมกัน ทั้งนี้ ตนมีความคาดหวังว่า ร่างพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. จะเป็นกฎหมายกลางในการแก้ไขปัญหาภาวะน้ำแล้งและภาวะน้ำท่วมในพื้นที่ต่าง ๆ รวมทั้ง เป็นกฎหมายกลางในการแก้ไขปัญหาการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำในเขตลุ่มน้ำอย่างเป็นระบบ

● นายสมชาย สุริโยตร ผู้แทนคณะกรรมการลุ่มน้ำปิง

(๑) ร่างมาตรา ๒๖ ที่คณะกรรมการวิสามัญแก้ไขเพิ่มเติมนั้นมีความเหมาะสมแล้ว อย่างไรก็ตามตนขอเสนอให้พิจารณาแก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๒๖ อีกครั้งหนึ่ง ในประเด็นสัดส่วนของ กรรมการลุ่มน้ำโดยเห็นควรกำหนดให้มีกรรมการลุ่มน้ำที่มาจากภาคประชาชนด้วย น่าจะมีความเหมาะสมกว่า

(๒) ร่างมาตรา ๔๐/๑ วรรคหนึ่ง ที่คณะกรรมการวิสามัญเพิ่มขึ้นใหม่ โดยมีสาระสำคัญเป็นการกำหนดให้การใช้น้ำประเภทที่หนึ่งไม่ต้องขอรับใบอนุญาตการใช้น้ำและไม่ต้องชำระ

ใช้น้ำ นั้นกรณีดังกล่าวตนเห็นว่า อาจก่อให้เกิดปัญหาการใช้น้ำในปริมาณที่ไม่เหมาะสมได้ ดังนั้น เพื่อเป็นการป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาดังกล่าว ตนจึงขอเสนอให้มีการกำหนดปริมาณการใช้น้ำประเภทที่หนึ่ง ให้มีความชัดเจนว่าการใช้น้ำประเภทที่หนึ่งที่ได้รับการยกเว้นไม่ต้องขอรับใบอนุญาตการใช้น้ำและไม่ต้องชำระค่าใช้น้ำนั้น กรณีดังกล่าวสามารถใช้น้ำในปริมาณได้ไม่เกินเท่าใด เพื่อเป็นการควบคุม ปริมาณการใช้น้ำเพื่อให้เกิดความเหมาะสม

(๓) เนื่องจากในปัจจุบันมีการลักลอบขุดเจาะน้ำบาดาลขึ้นมาใช้ในปริมาณมาก ซึ่งอาจจะส่งผลกระทบต่อปริมาณน้ำบาดาลสำรองในอนาคต จึงเห็นควรให้มีการกำหนดปริมาณการใช้น้ำบาดาลไว้ในร่างพระราชบัญญัตินี้ด้วย เพื่อให้มีความครอบคลุมและมีมาตรฐานอย่างเดียวกัน

● **นายสมนึก แสงมะณี ผู้แทนคณะกรรมการลุ่มน้ำป่าสัก**

เห็นควรให้มีการยกเว้นการจัดเก็บค่าใช้น้ำประเภทที่หนึ่งตามร่างมาตรา ๓๙ วรรคหนึ่ง

(๑) ไว้ในร่างพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. เพื่อไม่ให้เป็นการเพิ่มภาระให้แก่ประชาชนผู้ใช้น้ำ ประเภทที่หนึ่งตามบทบัญญัติดังกล่าวมากเกินไป

● **นายสรรค์ ศรีวิสุทธิ ผู้แทนคณะกรรมการลุ่มน้ำชายฝั่งทะเลตะวันตก**

(๑) เห็นควรให้มีการเพิ่มสัดส่วนของ กนช. โดยควรกำหนดให้มีตัวแทนจาก คณะกรรมการลุ่มน้ำจำนวน ๑ คน ซึ่งมาจากการคัดเลือกของลุ่มน้ำจำนวน ๒ ลุ่มน้ำ

(๒) กรณีส่วนที่ ๑/๑ ศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจ ตามร่างมาตรา ๒๓/๑ วรรคสี่ ที่กำหนดให้ในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจหรือการปฏิบัติตามคำสั่งของ นายกรัฐมนตรีตามวรรคสอง หากเจ้าหน้าที่ของศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจ ข้าราชการฝ่ายพลเรือน เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐ เจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองหรือตำรวจ เจ้าหน้าที่ฝ่ายทหาร พนักงาน ส่วนท้องถิ่น หรือบุคคลใดได้กระทำไปพอสมควรแก่เหตุ และมีได้ประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง ให้ผู้นั้น พ้นจากความรับผิดชอบทั้งปวง กรณีนี้ ตนเห็นว่า บทบัญญัติดังกล่าวอาจส่งผลกระทบต่อประชาชน ดังนั้น เพื่อเป็นการป้องกันมิให้เกิดปัญหาดังกล่าวขึ้น จึงขอเสนอให้เพิ่มความในร่างมาตรา ๒๓/๑ วรรคสี่ โดยเห็นควรกำหนดความว่า “ทั้งนี้ ให้ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กฎหมายกำหนด” เพื่อเป็น หลักประกันในการใช้ดุลพินิจของพนักงานเจ้าหน้าที่ที่ได้กระทำการตามที่กำหนดในบทบัญญัติดังกล่าว อีกทั้งยังเป็นการป้องกันการใช้อำนาจโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามร่างมาตรานี้ด้วย

(๓) กรณีอัตราค่าธรรมเนียมใบอนุญาตการใช้น้ำประเภทที่สอง ที่มีอัตราฉบับละ ๑๐,๐๐๐ บาท นั้นตนเห็นว่าอัตราดังกล่าวไม่เป็นธรรม และเห็นว่าการกำหนดอัตราค่าธรรมเนียม ดังกล่าวควรกำหนดให้เหมาะสมกับกิจการการใช้น้ำจึงจะมีความเหมาะสม

● **ผู้ช่วยศาสตราจารย์รัญญูทักษ์ พงศ์โสภาก ผู้แทนคณะกรรมการลุ่มน้ำตาปี**

(๑) เห็นควรแก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๒๖ วรรคหนึ่ง (๒) โดยควรกำหนดให้มีกรรมการ ลุ่มน้ำผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งเป็นผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตลุ่มน้ำนั้น มากกว่าจังหวัดละหนึ่งคน และเห็นควรแก้ไขเพิ่มเติม (๔) โดยควรกำหนดให้มีกรรมการลุ่มน้ำ

ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับทรัพยากรน้ำ จากเดิมที่กำหนดให้มีกรรมการลุ่มน้ำ ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนสามคน โดยควรกำหนดให้มีกรรมการลุ่มน้ำผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนเพิ่มขึ้นอีกหนึ่งคน รวมเป็นจำนวนสี่คนน่าจะมีความเหมาะสมกว่า

(๒) เห็นควรกำหนดให้มีคณะกรรมการลุ่มน้ำสาขาไว้ในร่างพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. ด้วย เพื่อทำหน้าที่สนับสนุนการปฏิบัติงานของคณะกรรมการลุ่มน้ำในเรื่องต่าง ๆ ประกอบกับ เห็นว่า คณะกรรมการลุ่มน้ำสาขาถือเป็นผู้แทนจากภาคประชาชนในเขตลุ่มน้ำนั้นซึ่งมีความรู้ความเข้าใจ ในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำในเขตลุ่มน้ำนั้นเป็นอย่างดี

(๓) การใช้ทรัพยากรน้ำสาธารณะเพื่อการเกษตรหรือการเลี้ยงสัตว์เพื่อยังชีพ ตามร่าง มาตรา ๓๙ วรรคหนึ่ง (๑) และ การใช้ทรัพยากรน้ำสาธารณะเพื่อการเกษตรหรือการเลี้ยงสัตว์เพื่อ การพาณิชย์ตาม (๒) นั้น กรณีดังกล่าวตนเห็นว่ามี ความซ้ำซ้อนกัน รวมทั้งยังขาดหลักเกณฑ์ที่ชัดเจน ในการพิจารณาว่าการเกษตรหรือการเลี้ยงสัตว์เพื่อยังชีพ และการใช้ทรัพยากรน้ำสาธารณะ เพื่อการเกษตรหรือการเลี้ยงสัตว์เพื่อการพาณิชย์ มีลักษณะอย่างไรรวมถึงมีความแตกต่างกันอย่างไร ดังนั้น เห็นควรกำหนดความเป็น “การใช้น้ำเพื่อยังชีพ” กับ “การใช้น้ำเพื่อวิสาหกิจในครัวเรือน” เพื่อใช้ แทนความว่า “การเกษตรหรือการเลี้ยงสัตว์เพื่อยังชีพ” และความว่า “การเกษตรหรือการเลี้ยงสัตว์เพื่อ การพาณิชย์” น่าจะมีความเหมาะสมกว่า

(๔) เห็นควรเพิ่มความเป็นบทบัญญัติที่เกี่ยวกับเงินที่ได้จากการเรียกเก็บค่าใช้น้ำ โดยขอ เสนอให้เพิ่มความไว้ในร่างพระราชบัญญัตินี้ เป็นดังนี้

“เงินที่เรียกเก็บจากการใช้น้ำทั้งสองประเภท รวมทั้งเงินค่าปรับต่าง ๆ ตลอดจนเงิน ที่มีผู้บริจาคเพื่อบำรุงรักษาทรัพยากรน้ำ ให้ได้รับการยกเว้นไม่ต้องเสียภาษี โดยให้กรมทรัพยากรน้ำเก็บ ไว้เป็นจำนวน...บาท เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการส่งเสริม สนับสนุน พัฒนา บำรุงรักษา อนุรักษ์ฟื้นฟู ทรัพยากรน้ำ ตลอดจนเพื่อศึกษา วิจัย ดำเนินงานของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการน้ำ อาทิ กนช. คณะกรรมการลุ่มน้ำ คณะกรรมการลุ่มน้ำสาขา องค์กรผู้ใช้น้ำ โดยไม่ต้องนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน”

● นายวินัย รุ่งฤทธิเดช ผู้แทนคณะกรรมการลุ่มน้ำแม่กลอง

(๑) ร่างมาตรา ๒๖ วรรคสอง ที่กำหนดให้ผู้ว่าราชการจังหวัดตาม (๑) เลือกกันเอง เพื่อเป็นประธานกรรมการลุ่มน้ำ กรณีดังกล่าวตนเห็นว่าอาจไม่จำเป็นต้องกำหนดให้ผู้ว่าราชการจังหวัด เป็นประธานกรรมการลุ่มน้ำ แต่เห็นควรกำหนดให้กรรมการลุ่มน้ำผู้ทรงคุณวุฒิของลุ่มน้ำนั้นที่ได้รับการ คัดเลือกดำรงตำแหน่งประธานกรรมการลุ่มน้ำตามบทบัญญัติดังกล่าวน่าจะมีความเหมาะสมกว่า เนื่องจากเห็นว่า กรรมการลุ่มน้ำผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้รับการคัดเลือกนั้น ถือเป็นบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถ รวมทั้งมีความเข้าใจในการแก้ไขปัญหาการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำในเขตลุ่มน้ำนั้นเป็นอย่างดี

๒. เห็นควรกำหนดให้หลักเกณฑ์เกี่ยวกับการกำหนดอัตราการจัดเก็บค่าใช้น้ำ ประเภทที่หนึ่งและประเภทที่สองตามร่างมาตรา ๓๙ วรรคหนึ่ง ให้มีความแตกต่างกัน โดยให้พิจารณา จากปริมาณการใช้น้ำจึงจะมีความเหมาะสม

- นายบุญอินทร์ ชื่นชวลิต ผู้แทนคณะกรรมการลุ่มน้ำแม่กลอง

ร่างมาตรา ๒๖ วรรคหนึ่ง (๑) ซึ่งเป็นบทบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับกรรมการลุ่มน้ำ โดยตำแหน่งกรณีนี้ตนมีความเห็นว่า เห็นควรกำหนดให้ผู้อำนวยการเขื่อนเข้ามาเป็นกรรมการลุ่มน้ำ โดยตำแหน่งตามบทบัญญัติดังกล่าวด้วย เนื่องจากเห็นว่า น้ำในประเทศไทยซึ่งเป็นน้ำปริมาณต้นทุนส่วนใหญ่มาจากอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ เช่น เขื่อนภูมิพล เขื่อนสิริกิติ์ เขื่อนศรีนครินทร์ เป็นต้น

- นายวิศาล จิรภาพงพันธ์ ผู้แทนคณะกรรมการลุ่มน้ำปัตตานี

(๑) เห็นควรให้มีการเพิ่มสัดส่วนกรรมการลุ่มน้ำที่เข้ามาเป็น กนช. ตามร่างมาตรา ๙ โดยควรกำหนดให้มีผู้แทนคณะกรรมการลุ่มน้ำจำนวน ๑๒ คน

(๒) ตามร่างมาตรา ๒ ที่คณะกรรมการวิสามัญเห็นควรแก้ไขเพิ่มเติม โดยกำหนดให้ร่างมาตรา ๓๙ และร่างมาตรา ๔๗ ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดสองปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับเป็นต้นไปนั้น กรณีนี้ตนเห็นว่าระยะเวลาสองปีตามบทบัญญัติดังกล่าวอาจไม่เพียงพอ เนื่องจากเห็นว่า หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจำเป็นต้องใช้ระยะเวลาในการชี้แจงเพื่อทำความเข้าใจให้ประชาชนได้รับทราบซึ่งอาจจะต้องใช้ระยะเวลามากกว่าสองปี ดังนั้น เพื่อให้สอดคล้องกับความเห็นดังกล่าว จึงขอเสนอให้แก้ไขเพิ่มเติมเกี่ยวกับระยะเวลาในการใช้บังคับร่างมาตรา ๓๙ และร่างมาตรา ๔๗ จากเดิมที่กำหนดให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดสองปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับเป็นต้นไป เป็นกำหนดให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดสามปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับเป็นต้นไป น่าจะมีความเหมาะสมกว่า

● **จำสืบเอก ศักดา ทองประสิทธิ์ ผู้แทนคณะกรรมการลุ่มน้ำบางปะกง**

(๑) เห็นควรนำความในร่างมาตรา ๑๖ วรรคสี่ มาบังคับใช้กับร่างมาตรา ๓๕ ด้วย เนื่องจากเห็นว่า การปฏิบัติงานของคณะกรรมการลุ่มน้ำอาจมีเรื่องผลประโยชน์ทับซ้อนเข้ามาเกี่ยวข้อง จึงมีความจำเป็นที่จะต้องมีการควบคุมที่จะห้ามไม่ให้กรรมการผู้นั้นเข้าประชุมในเรื่องที่ตนมีผลประโยชน์หรือมีส่วนได้เสีย

(๒) เห็นด้วยกับข้อเสนอของผู้แทนคณะกรรมการลุ่มน้ำที่เสนอให้แก้ไขเพิ่มเติมเกี่ยวกับระยะเวลาในการใช้บังคับร่างมาตรา ๓๙ และร่างมาตรา ๔๗ จากเดิมที่กำหนดให้ใช้บังคับพันกำหนดสองปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับเป็นต้นไป เป็นกำหนดให้ใช้บังคับพันกำหนดสามปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับเป็นต้นไป เนื่องจากเห็นว่า หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจำเป็นที่จะต้องใช้ระยะเวลาในการชี้แจงเพื่อทำความเข้าใจให้ประชาชนได้รับทราบซึ่งอาจจะต้องใช้ระยะเวลามากกว่าสองปี

(๓) เห็นควรกำหนดให้มีกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนไว้ในร่างพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ.

(๔) เห็นควรกำหนดกระบวนการในการป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและภาวะน้ำท่วม ให้มีความชัดเจน เพื่อเป็นแนวทางในการป้องกันไม่ให้เกิดผลกระทบหรือความเสียหายต่อประชาชน

● **นายกาญจน์ อัจฉาญ ผู้แทนคณะกรรมการลุ่มน้ำโขง**

(๑) เห็นว่าร่างพระราชบัญญัตินี้ยังขาดความเชื่อมโยงกันระหว่างหน่วยงานของรัฐ คณะกรรมการลุ่มน้ำและผู้ใช้น้ำ ดังนั้น จึงเห็นควรให้มีการกำหนดแนวทางในการบูรณาการกันระหว่างหน่วยงานของรัฐ คณะกรรมการลุ่มน้ำ และผู้ใช้น้ำ

(๒) เห็นควรให้มีการเพิ่มเติมบทนิยามคำว่า “คุณภาพน้ำ” ไว้ในร่างมาตรา ๔ เพื่อให้ร่างพระราชบัญญัตินี้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

(๓) เห็นควรกำหนดให้มีผู้แทนองค์กรผู้ใช้น้ำบาดาล ผู้แทนองค์กรผู้ใช้น้ำประปา และผู้แทนองค์กรผู้ใช้น้ำในเขตเศรษฐกิจพิเศษไว้ในร่างพระราชบัญญัตินี้ด้วย เพื่อให้ผู้แทนองค์กรดังกล่าวสามารถเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำตามร่างพระราชบัญญัตินี้ได้

● **ผู้ช่วยศาสตราจารย์อนุชา เกตุเจริญ ผู้แทนคณะกรรมการลุ่มน้ำปิง**

ควรเพิ่มเติมกรณีการส่งเสริมความรู้ ความเข้าใจ ทักษะประสบการณ์ และทัศนคติ ในเรื่องน้ำทั้งระบบแก่ประชาชน กรรมการลุ่มน้ำสาขา องค์กรผู้ใช้น้ำ รวมทั้งหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ไว้ในร่างพระราชบัญญัตินี้ด้วย เนื่องจากเห็นว่า ปัญหาการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำในปัจจุบันนั้นเกิดจากหน่วยงานของรัฐ องค์กรที่เกี่ยวข้อง และประชาชน ยังขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำทั้งระบบ

● รองศาสตราจารย์ ดร. ปาริชาติ วิสุทธิสมอาจารย์ ผู้แทนคณะกรรมการลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา และผู้อำนวยการสถานวิจัยการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศภาคใต้แบบบูรณาการ

(๑) เห็นควรกำหนดให้ผู้แทนกรมทรัพยากรน้ำเข้ามาเป็น กนช. ไว้ในร่างมาตรา ๙ ด้วย เนื่องจากเห็นว่า หากไม่กำหนดให้ผู้แทนกรมทรัพยากรน้ำเข้ามาเป็น กนช. กรณีดังกล่าวอาจทำให้เกิดปัญหาการไม่บูรณาการร่วมกันกับคณะกรรมการลุ่มน้ำในแต่ละลุ่มน้ำ

(๒) เห็นว่าน้ำบาดาลถือเป็นทรัพยากรน้ำที่มีความสำคัญ ประกอบกับในปัจจุบันอุตสาหกรรมขนาดใหญ่โดยเฉพาะอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวได้มีการขุดเจาะเพื่อนำน้ำบาดาลขึ้นมาใช้ในปริมาณมากหากไม่มีมาตรการควบคุมการใช้ น้ำบาดาลอาจส่งผลกระทบต่อประเทศไทยเกิดภาวะขาดแคลนน้ำได้ ดังนั้นจึงเห็นควรกำหนดให้มีมาตรการควบคุมการใช้ น้ำบาดาลของภาคอุตสาหกรรมไว้ในร่างพระราชบัญญัตินี้ด้วย

(๓) ร่างมาตรา ๔๔ วรรคสอง (๗) ที่กำหนดให้แผนการบริหารจัดการน้ำตามวรรคหนึ่ง อย่างน้อยต้องมีวิธีการบำรุงรักษา ฟันฟู และอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำสาธารณะ กรณีนี้ตนเห็นว่า บทบัญญัติดังกล่าวไม่ได้มีการกำหนดถึงเรื่องการบำบัดน้ำเสียหรือวิธีการนำน้ำเสียกลับมาใช้ใหม่แต่อย่างใด ดังนั้นเพื่อให้สอดคล้องกับความเห็นดังกล่าว จึงเห็นควรกำหนดประเด็นดังกล่าวไว้ในร่างมาตรา ๔๔ วรรคสอง (๗) ด้วยจึงจะมีความเหมาะสม

(๔) เห็นควรนำหลักการผู้ก่อมลพิษเป็นผู้จ่ายมาใช้บังคับผู้ประกอบการอุตสาหกรรม และการโรงแรมซึ่งกระทำการที่เป็นการฝ่าฝืนต่อร่างพระราชบัญญัตินี้ด้วย

● นายปริญญา สิงห์ปาน ผู้แทนคณะกรรมการลุ่มน้ำโตนเลสาบ

การที่ร่างพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. มีบทบัญญัติเกี่ยวกับบทกำหนดโทษ ซึ่งได้กำหนดไว้ในหมวด ๙ นั้น มีความเหมาะสมแล้ว อย่างไรก็ตาม ตนเห็นว่า การบังคับใช้บทบัญญัติดังกล่าวอาจไม่มีความเข้มงวดมากพอ ดังนั้น เห็นควรมีมาตรการในการกำหนดให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ต้องมีการบังคับใช้บทบัญญัตินี้ดังกล่าวด้วยความเข้มงวด เพื่อไม่ให้เกิดการกระทำความผิดตามร่างพระราชบัญญัตินี้

ความคิดเห็นของผู้แทนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

- **ดร.อัมพร จันทวิบูลย์ ผู้อำนวยการสำนักสุขภาพิบาลอาหารและน้ำ กระทรวงสาธารณสุข**

การแก้ไขเพิ่มเติมร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ เป็นการแก้ไขเพิ่มเติมเพื่อการบริหารจัดการน้ำ ซึ่งจะส่งผลให้ประชาชนได้อุปโภคบริโภคน้ำที่ สะอาดและเพียงพอ และในร่างมาตรา ๔ บทนิยามคำว่า “การใช้น้ำ” จะเป็นการดำเนิน กิจกรรมในหลายด้าน และกิจกรรมที่สอดคล้อง กับกระทรวงสาธารณสุข คือ คุณภาพชีวิตของ ประชาชน ดังนั้น จึงขอเสนอเพิ่มเติมบทนิยาม คำว่า “การใช้น้ำ” ให้หมายความรวมถึง การดำเนินกิจกรรมในแหล่งน้ำเพื่อความมั่นคง

เรื่องน้ำ เสริมสร้างคุณภาพชีวิตและการเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืนด้วย โดยมีเหตุผล ในการเพิ่มเติม คือ สืบเนื่องมาจากความมั่นคงเรื่องน้ำเป็นสิ่งสำคัญที่จะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพ ชีวิตของประชาชนให้มีความมั่นคง รวมทั้งในการจัดทำนโยบายและแผนงานต่าง ๆ จะต้องคำนึงถึง คุณภาพชีวิตของประชาชนด้วย

- **ผู้ช่วยศาสตราจารย์สิตางค์ พิสัยหล้า ผู้ช่วยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์**

ร่างพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. มีความสำคัญอย่างยิ่ง เนื่องจากเป็นกฎหมาย แม่บทในการแก้ไขปัญหาการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำของประเทศ รวมทั้งจะเป็นกฎหมายเพื่อแก้ไข ปัญหาความซ้ำซ้อนของหน่วยงาน โดยที่ผ่านมาหน่วยงานส่วนใหญ่จะทำหน้าที่เป็นหน่วยงานด้าน การปฏิบัติการ (Operator) จึงเป็นที่มาของการใช้มาตรา ๔๔ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ในการจัดตั้งสำนักงานบริหารจัดการทรัพยากรน้ำแห่งชาติขึ้นตามคำสั่งที่ ๔๖/๒๕๖๐ เรื่อง การจัดตั้ง สำนักงานบริหารจัดการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ โดยสำนักงานดังกล่าวจะต้องทำหน้าที่ในการขับเคลื่อน นโยบายและสนับสนุนการทำงานของ คณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ (กนช.) แต่จะยังไม่มีความชัดเจนในหน้าที่ในการ กำหนดนโยบายและแผนยุทธศาสตร์น้ำของ ประเทศ ดังนั้น ในการพิจารณาเนื้อหาของ ของร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ควรให้ ความสำคัญกับหน่วยงานที่ทำหน้าที่ในการ ควบคุม กำกับ ติดตาม และประเมินผล (Regulator) ด้วย

นอกจากนี้ หากพิจารณาเนื้อหาสาระของร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ จะเห็นได้ว่าการกำหนดหน้าที่และอำนาจใด ๆ ให้กับสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติจะยังไม่ครบถ้วนสมบูรณ์ ดังนั้น ตนจึงขอเสนอความเห็น ดังนี้

(๑) ร่างมาตรา ๒๓ เกี่ยวกับหน้าที่และอำนาจของสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ ตนเห็นว่าควรให้พิจารณาควบคู่กับกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๖๑ ลงวันที่ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑ มาประกอบการกำหนดหน้าที่และอำนาจของสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติตามร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ด้วย รวมทั้งควรกำหนดให้สำนักงานดังกล่าวมีหน้าที่และอำนาจในการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อจัดทำนโยบายและแผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการน้ำเสนอต่อคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ และทำหน้าที่ในการควบคุม กำกับ และดูแลการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามนโยบายและแผนยุทธศาสตร์ที่กำหนด รวมทั้งให้มีอำนาจในการจัดตั้ง กำกับ และดูแลสำนักงานคณะกรรมการลุ่มน้ำด้วย

(๒) ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ควรกำหนดให้เลขาธิการสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติเป็นผู้มีอำนาจมากกว่าการกำหนดให้อธิบดีกรมทรัพยากรน้ำเป็นผู้มีอำนาจ เนื่องจากบางร่างมาตรา ยังกำหนดให้อธิบดีกรมทรัพยากรน้ำเป็นผู้มีอำนาจอยู่ เช่น ร่างมาตรา ๔ ร่างมาตรา ๔๒ วรรคหนึ่ง ร่างมาตรา ๔๘ วรรคหนึ่ง ร่างมาตรา ๔๙ ร่างมาตรา ๕๐ ร่างมาตรา ๘๐ วรรคสี่ เป็นต้น

(๓) การกำหนดหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ (กนช.) และการกำหนดหน้าที่และอำนาจของสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ (สทนช.) ควรกำหนดให้ สทนช. ทำหน้าที่ในการควบคุม กำกับ ติดตาม และประเมินผล (Regulator) อย่างแท้จริง

(๔) ประเด็นร่างมาตรา ๒๐ เกี่ยวกับการให้อำนาจ กนช. ในการแต่งตั้งคณะกรรมการ นั้น ตนขอเสนอให้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการ เป็นดังนี้

(๔.๑) คณะอนุกรรมการกำหนดยุทธศาสตร์และจัดทำแผนแม่บท

(๔.๒) คณะอนุกรรมการกลั่นกรองและให้ความเห็นชอบโครงการ

(๔.๓) คณะอนุกรรมการประสานงานการดำเนินการตามแผนยุทธศาสตร์

(๔.๔) คณะอนุกรรมการติดตาม กำกับ ดูแลการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์

ทั้งนี้ การกำหนดคณะกรรมการตามที่กล่าวข้างต้น จะทำให้เกิดความมั่นใจว่าการดำเนินงานของ กนช. จะสามารถขับเคลื่อนไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ประเด็นร่างมาตรา ๒๐ วรรคสาม เกี่ยวกับการกำหนดให้ กนช. มีอำนาจแต่งตั้ง คณะอนุกรรมการทรัพยากรน้ำจังหวัดได้นั้น ตนเห็นว่าเป็นการให้อำนาจในการแต่งตั้งในลักษณะที่ไม่มีที่มาที่ไปของการแต่งตั้งคณะกรรมการดังกล่าว ดังนั้น จึงขอให้คณะกรรมการวิสามัญพิจารณาประเด็นข้างต้นด้วย

นอกจากนี้ ในหมวด ๕ ภาวะน้ำแล้งและภาวะน้ำท่วม ส่วนที่ ๑ การป้องกันและแก้ไข ภาวะน้ำแล้ง ร่างมาตรา ๕๔ เกี่ยวกับการกำหนดให้คณะกรรมการลุ่มน้ำมีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษากำหนดเขตภาวะน้ำแล้ง ซึ่งหากพิจารณาในส่วนที่ ๒ การป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม จะเห็นได้ว่ายังไม่มีมีการประกาศกำหนดเขตภาวะน้ำท่วมเช่นเดียวกันกับการประกาศกำหนดเขตภาวะน้ำแล้ง จึงทำให้ประเด็นทั้งสองส่วนดังกล่าวไม่มีความสอดคล้องกัน

● นายพิชัย อุตมาภินันท์ ผู้แทนสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย

ในความเห็นของสภาอุตสาหกรรม เห็นว่า ร่างมาตรา ๙ เกี่ยวกับองค์ประกอบของคณะกรรมการลุ่มน้ำ จะเป็นสัดส่วนผู้แทนที่มาจากหน่วยงานราชการเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งยังไม่มีสัดส่วนผู้แทนที่มาจากภาคอุตสาหกรรม ดังนั้น จึงขอเสนอแนะให้เพิ่มสัดส่วนผู้แทนจากภาคอุตสาหกรรมด้วย โดยขอให้มีการประสานสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย และประธานสภาเกษตรกรแห่งชาติ เป็นกรรมการโดยตำแหน่งด้วย เพื่อให้เกิดความครบถ้วนสมบูรณ์

นอกจากนี้ ร่างมาตรา ๙ (๕) กรรมการผู้แทนคณะกรรมการลุ่มน้ำ เห็นควรเพิ่มสัดส่วนเป็นเก้าคน เพื่อให้ได้มาซึ่งผู้แทนคณะกรรมการลุ่มน้ำจำนวน ๒๕ ลุ่มน้ำที่มีอยู่ในปัจจุบัน

ประเด็นร่างมาตรา ๒๓ (๗) เกี่ยวกับการให้หน่วยงานที่คณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ (กนช.) กำหนด จะต้องสนับสนุนข้อมูลและเชื่อมโยงระบบสารสนเทศที่เป็นปัจจุบัน เพื่อประโยชน์ในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำนั้น ตนเห็นว่า ประเด็นดังกล่าวจะมีความเชื่อมโยงกับร่างมาตรา ๔๑ วรรคสาม ที่กำหนดให้ผู้ใช้น้ำประเภทที่สองต้องยื่นขออนุญาตใช้น้ำ แต่ไม่บังคับใช้กับการขอใช้น้ำของหน่วยงานของรัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจขององค์กร กรณีดังกล่าวอาจทำให้หน่วยงานของรัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่มีข้อมูลที่เพียงพอต่อ

การสนับสนุนข้อมูลและเชื่อมโยงระบบสารสนเทศตามร่างมาตรา ๒๓ (๗) ข้างต้น ดังนั้น จึงเห็นควรพิจารณาร่างมาตรา ๒๓ (๗) ให้มีความสอดคล้องกับร่างมาตรา ๔๑ วรรคสามดังกล่าวด้วย นอกจากนี้ ประเด็นอัตราค่าธรรมเนียมใบอนุญาตการใช้น้ำประเภทที่สอง ได้กำหนดอัตราค่าธรรมเนียมไว้ฉบับละ ๑๐,๐๐๐ บาท ตนขอเสนอให้ลดลงเหลืออัตราค่าธรรมเนียมฉบับละ ๕,๐๐๐ บาท

● นายสมศักดิ์ คุณเงิน สมาชิกสภาเกษตรกรแห่งชาติ

หากพิจารณาร่างพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. มาตรา ๙ (๕) เกี่ยวกับสัดส่วนของกรรมการผู้แทนคณะกรรมการลุ่มน้ำ ตนเห็นว่าควรให้กำหนดสัดส่วนผู้แทนเป็นสิบเอ็ดคน เพื่อให้ได้ผู้แทนจากคณะกรรมการลุ่มน้ำทั้ง ๒๕ ลุ่มน้ำ รวมทั้งเห็นควรให้เพิ่มสัดส่วนผู้แทนจากสภาเกษตรกรจังหวัดเป็นกรรมการผู้แทนคณะกรรมการลุ่มน้ำด้วย เพื่อให้สามารถประสานงานกับเกษตรกรในพื้นที่ได้

ประเด็นร่างมาตรา ๒๖ (๑) กรรมการลุ่มน้ำโดยตำแหน่ง จะเห็นได้ว่าเป็นการแต่งตั้งผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นกรรมการ โดยข้อเท็จจริงที่ผ่านมาพบว่า การประชุมคณะกรรมการลุ่มน้ำ ผู้ว่าราชการจังหวัดมักจะไม่เข้าร่วมประชุม แต่จะส่งผู้แทนมาเข้าร่วมประชุมแทน ดังนั้น ในการประชุมบางเรื่อง ผู้แทนไม่อาจตัดสินใจแทนผู้ว่าราชการจังหวัดได้ จึงส่งผลให้

การขับเคลื่อนนโยบายและแผนงานโครงการต่าง ๆ ในระดับพื้นที่ ไม่สามารถขับเคลื่อนต่อไปได้และไม่เกิดประสิทธิภาพเท่าที่ควร

นอกจากนี้ ประเด็นอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดให้มีคณะกรรมการลุ่มน้ำตามร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ตนเห็นว่า ยังไม่มีเรื่องคณะกรรมการลุ่มน้ำสาขาแต่อย่างใด ดังนั้น จึงขอให้คณะกรรมการวิสามัญพิจารณาประเด็นการให้อำนาจคณะกรรมการลุ่มน้ำสามารถตั้งคณะอนุกรรมการลุ่มน้ำสาขาด้วย

● นายชนะ รุ่งแสง อธิการบดีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี

การกำหนดหน่วยงานผู้ทำหน้าที่ด้านการปฏิบัติการ (Operator) และทำหน้าที่ในการควบคุมกำกับ ติดตาม และประเมินผล (Regulator) ตามร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ตนเห็นด้วยอย่างยิ่งในการกำหนดหน่วยงานผู้ทำหน้าที่ดังกล่าว ทั้งนี้ จะต้องคำนึงถึงโครงสร้างการบริหารงานของกรมชลประทาน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และกรมทรัพยากรน้ำ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมด้วย

ในส่วนประเด็นองค์ประกอบของคณะกรรมการลุ่มน้ำตามร่างมาตรา ๒๖ ที่กำหนดให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเลือกกันเองเพื่อเป็นประธานกรรมการลุ่มน้ำนั้น ตนไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง และมีความเห็นว่าตำแหน่งประธานกรรมการลุ่มน้ำควรให้แต่งตั้งมาจากบุคคลภาควิชาการจะทำให้มีความเหมาะสมมากกว่า รวมทั้งจะทำให้สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพอีกด้วย

กรมชลประทานถือเป็นหน่วยงานที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ ในการแก้ไขปัญหาทรัพยากรน้ำเป็นอย่างดี ดังนั้น จึงเห็นควรให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมดำเนินการภายใต้หลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติของกรมชลประทาน จึงจะมีความเหมาะสม

● นางสาววิรุทัย มณีชูเนตร เลขาธิการประจำคณะอนุกรรมการในกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

(๑) ในปัจจุบันหน่วยงานของรัฐหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดังกล่าวยังไม่ได้มีการดำเนินการในเรื่องของการตรวจสอบคุณภาพน้ำที่จะจัดสรรให้แก่ประชาชนอย่างเป็นรูปธรรม ประกอบกับร่างมาตรา ๓๘/๑ ที่คณะกรรมการวิสามัญเพิ่มขึ้นใหม่ที่กำหนดให้การจัดสรรน้ำของประเทศต้องคำนึงถึงน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค ดังนั้น เพื่อให้ประชาชนสามารถใช้น้ำจากแหล่งน้ำที่มีคุณภาพได้ จึงเห็นควรกำหนดให้หน่วยงานของรัฐหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องกับ

การจัดสรรน้ำต้องดำเนินการตรวจสอบคุณภาพน้ำก่อนที่จะมีการจัดสรรน้ำดังกล่าวให้แก่ประชาชน เพื่อการอุปโภคบริโภคในครัวเรือนจึงจะเหมาะสม

(๒) ตามร่างมาตรา ๔๑ วรรคสาม ที่กำหนดให้การใช้น้ำประเภทที่สองต้องได้รับใบอนุญาตจากอธิบดีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการลุ่มน้ำที่ทรัพยากรน้ำสาธาณะนั้นตั้งอยู่ เว้นแต่เป็นการใช้น้ำขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจขององค์กรดังกล่าว ตนเห็นว่าไม่เหมาะสม ดังนั้น จึงขอเสนอให้คณะกรรมการวิสามัญพิจารณาทบทวนในบทบัญญัติดังกล่าวอีกครั้งหนึ่ง โดยควรกำหนดให้การใช้น้ำประเภทที่สองขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องได้รับใบอนุญาตจากอธิบดีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการลุ่มน้ำที่ทรัพยากรน้ำสาธาณะนั้นตั้งอยู่ด้วยจึงจะมีความเหมาะสม

● นายประจวบ ศรีวิโรจน์วงศ์ ผู้แทนสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย

ขอสนับสนุนร่างพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. เนื่องจากเห็นว่าร่างพระราชบัญญัตินี้ถือเป็นกฎหมายที่มีความสำคัญต่อการแก้ไขปัญหาการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำทั้งระบบ อย่างไรก็ตามมีความเห็นว่า การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำในปัจจุบันยังไม่มีประสิทธิภาพ โดยร่างพระราชบัญญัตินี้จะเป็นเครื่องมือในการที่จะทำให้การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นแต่ร่างพระราชบัญญัตินี้ยังมีบางประเด็นที่ควรกำหนดเพิ่มเติมไว้เพื่อให้ร่างพระราชบัญญัตินี้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น กล่าวคือ เห็นควรเพิ่มเติมกรณีการจัดทำแหล่งน้ำที่มีลักษณะเป็นการสร้างและจัดทำแหล่งน้ำของตนเอง ซึ่งการจัดทำแหล่งน้ำในลักษณะดังกล่าวจะทำให้สามารถนำน้ำมาใช้ได้ กรณีที่เกิดภาวะน้ำแล้งและยังถือเป็นการลดภาระค่าใช้จ่ายของหน่วยงานภาครัฐอีกด้วยรวมถึงเห็นควรเพิ่มบทบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริม

และการพัฒนาในการสร้างและจัดทำแหล่งน้ำของตนเองไว้ในร่างพระราชบัญญัตินี้ด้วย หากร่างพระราชบัญญัตินี้มีการกำหนดบทบัญญัติในเรื่องดังกล่าวแล้วก็จะมีผลทำให้ร่างพระราชบัญญัตินี้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น จึงขอให้คณะกรรมการวิสามัญพิจารณาในประเด็นดังกล่าว

● นายจำเนียร เมืองจันทร์ ผู้อำนวยการฝ่ายทรัพยากรน้ำ ผู้แทนการประสานส่วนภูมิภาค

(๑) ตนเห็นว่าคำว่า “การอุปโภคบริโภค” และคำว่า “การประปา” ในร่างมาตรา ๔ บทนิยามคำว่า “การใช้น้ำ” นั้น มีความหมายอย่างเดียวกัน กล่าวคือ คำว่า “การประปา” มีความหมายว่า การเอาน้ำมาผ่านกระบวนการให้สามารถอุปโภคบริโภคได้โดยไม่มีสิ่งปนเปื้อนที่เป็นอันตรายต่อสิ่งมีชีวิตรวมทั้งมนุษย์ด้วยและคำดังกล่าวยังมีความหมายรวมถึง หน่วยงานของรัฐที่ทำกิจการด้านน้ำ รวมถึงคำว่า “น้ำประปา” ซึ่งมีความหมายว่า น้ำที่กลั่นกรองซึ่งปราศจากเชื้อโรคแล้วแจกจ่ายให้กับประชาชนใช้เพื่อการอุปโภคบริโภค ประกอบกับ ร่างมาตรา ๓๙ วรรคหนึ่ง (๑) ที่กำหนดให้ การใช้น้ำประเภทที่หนึ่ง ได้แก่ การใช้ทรัพยากรน้ำสาธารณะเพื่อการอุปโภคบริโภคในครัวเรือน เมื่อพิจารณาบทบัญญัตินี้ดังกล่าวแล้วจะเห็นได้ว่าการใช้ทรัพยากรน้ำสาธารณะเพื่อการอุปโภคบริโภคในครัวเรือน นั้น ย่อมหมายถึง การใช้น้ำประปาเพื่อการอุปโภคบริโภคนั่นเอง ดังนั้น ตนจึงเห็นว่า คำว่า “การอุปโภคบริโภค” และคำว่า “การประปา” ในร่างมาตรา ๔ บทนิยามคำว่า “การใช้น้ำ” นั้น มีความสัมพันธ์และเชื่อมโยงกัน จึงไม่ควรที่จะแยกคำดังกล่าวออกจากกัน

(๒) ร่างมาตรา ๓๘/๑ ที่คณะกรรมการวิสามัญเพิ่มขึ้นใหม่ ซึ่งกำหนดให้ การจัดสรรน้ำของประเทศควรคำนึงถึงน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค น้ำเพื่อการรักษาระบบนิเวศ จาริตประเพณี บรรเทาสาธารณภัย น้ำเพื่อการเกษตร น้ำเพื่อการอุตสาหกรรมและพาณิชยกรรม กรณีดังกล่าว ตนเห็นว่า การใช้น้ำประปาก็ถือเป็นการใช้น้ำประเภทหนึ่งที่มีความสำคัญและมีผลกระทบต่อประชาชน ดังนั้น เพื่อให้สอดคล้องกับแนวคิดดังกล่าว ตนจึงขอเสนอให้มีการเพิ่มความในร่างมาตรา ๓๘/๑ โดยเห็นควรกำหนดให้การจัดสรรน้ำของประเทศควรคำนึงถึงน้ำเพื่อการประปาด้วย จึงจะเหมาะสม

(๓) ร่างมาตรา ๔๐ ซึ่งที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญเห็นควรตัดความออกทั้งมาตรานั้น กรณีดังกล่าวเห็นว่า หากตัดความตามบทบัญญัตินี้ดังกล่าวออกอาจก่อให้เกิดผลกระทบในการปฏิบัติได้ ดังนั้น ตนจึงขอเสนอให้คงร่างมาตรา ๔๐ ไว้ตามร่างเดิม

(๔) ร่างมาตรา ๒๖ วรรคหนึ่ง (๓) ที่กำหนดให้ เมื่อได้มีพระราชกฤษฎีกากำหนดลุ่มน้ำตามร่างมาตรา ๒๔ แล้ว ให้มีคณะกรรมการลุ่มน้ำประจำลุ่มน้ำนั้น ประกอบด้วย กรรมการลุ่มน้ำผู้แทนองค์กรผู้ใช้น้ำในเขตลุ่มน้ำนั้นที่มาจากภาคเกษตรกรรม ภาคอุตสาหกรรม และภาคพาณิชยกรรม ภาคละสามคน ซึ่งบทบัญญัตินี้ดังกล่าวไม่ได้มีการกำหนดให้ผู้แทนองค์กรผู้ใช้น้ำภาคอุปโภคบริโภคเข้ามาเป็นกรรมการลุ่มน้ำแต่อย่างใด ประกอบกับเห็นว่า องค์กรผู้ใช้น้ำภาคอุปโภคบริโภคนั้น ถือเป็นองค์กรที่มีความสำคัญ ดังนั้นจึงขอเสนอให้มีการเพิ่มความในร่างมาตรา ๒๖ วรรคหนึ่ง (๓) โดยกำหนดให้ผู้แทนองค์กรผู้ใช้น้ำภาคอุปโภคบริโภคเข้ามาเป็นกรรมการลุ่มน้ำด้วย จึงจะมีความเหมาะสม

(๕) ร่างมาตรา ๓๗ วรรคหนึ่ง ที่กำหนดให้บุคคลซึ่งใช้น้ำในบริเวณใกล้เคียงกันและอยู่ในเขตลุ่มน้ำเดียวกันมีสิทธิรวมตัวกันจดทะเบียนก่อตั้งองค์กรผู้ใช้น้ำได้ กรณีดังกล่าว จึงขอสอบถามว่า กรณีการประสานส่วนภูมิภาค ในฐานะนิติบุคคลตามกฎหมาย สามารถดำเนินการจดทะเบียนก่อตั้งองค์กรผู้ใช้น้ำตามบทบัญญัตินี้ดังกล่าวได้หรือไม่ หากไม่สามารถกระทำได้อีกก็ขอเสนอให้เพิ่มความในร่างมาตรา ๓๗

วรรคหนึ่งโดยควรกำหนดให้หน่วยงานของรัฐมีสิทธิรวมตัวกันจดทะเบียนก่อตั้งองค์กรผู้ใช้น้ำด้วย เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติงานของการประส่วนภูมิภาคในกรณีที่เกิดภาวะน้ำแล้งและภาวะน้ำท่วม

● **นางวาสนา สารทภาพร** นักธรณีวิทยาชำนาญการพิเศษ ผู้แทนกรมทรัพยากรน้ำบาดาล

ร่างมาตรา ๔๒/๒ ที่คณะกรรมการวิสามัญเพิ่มขึ้นใหม่ ซึ่งกำหนดให้นำความในมาตรา ๓๙ มาตรา ๔๐/๑ มาตรา ๔๑ วรรคหนึ่ง มาตรา ๔๒ วรรคหนึ่ง มาตรา ๔๓ มาตรา ๔๔ มาตรา ๔๘ มาตรา ๔๙ มาตรา ๕๐ มาตรา ๕๑ มาตรา ๕๒ และมาตรา ๕๓ ไปใช้บังคับแก่ การขออนุญาต และการอนุญาตใช้น้ำจากทางน้ำชลประทาน และการใช้น้ำบาดาลด้วยโดยอนุโลม กรณีนี้ตนเห็นว่าบทบัญญัติดังกล่าวอาจก่อให้เกิดปัญหาความซ้ำซ้อนในการบังคับใช้กฎหมายได้ เนื่องจากการใช้น้ำบาดาลในกรณีต่าง ๆ จะต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติน้ำบาดาล พ.ศ. ๒๕๒๐ อย่างไรก็ดี เพื่อให้เกิดความชัดเจนในการปฏิบัติงาน จึงขอสอบถามว่า การขอรับใบอนุญาตและการขุดเจาะเพื่อใช้น้ำบาดาลจะต้องดำเนินการภายใต้กฎหมายใดระหว่างพระราชบัญญัติน้ำบาดาล พ.ศ. ๒๕๒๐ กับร่างพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ.

ทั้งนี้ นายหาญณรงค์ เยาวเลิศ กรรมการวิสามัญ ได้ตอบข้อซักถามดังกล่าวว่า การดำเนินการตามร่างมาตรา ๔๒/๒ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการใช้น้ำบาดาลนั้น กรณีดังกล่าวเป็นการดำเนินการเฉพาะกรณีแบ่งประเภทการใช้น้ำบาดาล โดยกำหนดให้แบ่งการใช้น้ำบาดาลออกเป็น ๓ ประเภทเพื่อให้สอดคล้องกับการแบ่งประเภทการใช้น้ำตามร่างมาตรา ๓๙ วรรคหนึ่ง เท่านั้น สำหรับกรณีการขอรับใบอนุญาตและการขุดเจาะเพื่อใช้น้ำบาดาล กรณีดังกล่าวยังคงเป็นตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติน้ำบาดาล พ.ศ. ๒๕๒๐

● **นายปริญญา ยมะสมิต** ผู้ว่าการการประปานครหลวง

(๑) เห็นควรกำหนดให้ผู้แทนการประปานครหลวงหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการน้ำเป็นคณะกรรมการลุ่มน้ำไว้ในร่างมาตรา ๒๖ เนื่องจากเห็นว่าการกำหนดให้ผู้แทนการประปานครหลวงหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการน้ำเป็นคณะกรรมการลุ่มน้ำไว้ในบทบัญญัติดังกล่าวจะเป็นประโยชน์ในการสนับสนุนการจัดทำแผนแม่บทของคณะกรรมการลุ่มน้ำตามที่กำหนดไว้ในร่างมาตรา ๓๔ รวมทั้งเพื่อประโยชน์ในการให้ข้อมูลต่าง ๆ เพื่อประกอบการพิจารณาจัดสรรน้ำในอันที่จะเป็นประโยชน์แก่ประชาชนผู้ใช้น้ำ

(๒) การใช้ทรัพยากรน้ำสาธารณะเพื่อการประปาตามร่างมาตรา ๓๙ วรรคหนึ่ง (๒) และการใช้ทรัพยากรน้ำสาธารณะเพื่อกิจการขนาดใหญ่ที่ใช้น้ำปริมาณมาก หรืออาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อข้ามลุ่มน้ำ หรือครอบคลุมพื้นที่อย่างกว้างขวาง ตาม (๓) นั้น หมายความว่ารวมถึงการใช้น้ำที่อยู่อำนาจหน้าที่ของการประปานครหลวงด้วยหรือไม่ เนื่องจากประเด็นดังกล่าวอาจมีความเชื่อมโยงกับการพิจารณากำหนดอัตราค่าใช้น้ำสำหรับการใช้น้ำในประเภทที่สองและการใช้น้ำในประเภทที่สามตามร่างมาตรา ๔๗

(๓) เห็นควรลดหย่อนหรือยกเว้นการจัดเก็บค่าใช้น้ำสำหรับผู้ใช้ในครัวเรือนที่ไม่ใช่การพาณิชย์หรืออุตสาหกรรม เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมและไม่เป็นการสร้างภาระให้แก่ผู้ใช้น้ำในกรณีดังกล่าวมากจนเกินไป

● ศาสตราจารย์สุวัฒนา จิตตลดากร ผู้แทนกรรมการการประปานครหลวง

(๑) องค์ประกอบของ กนช. ตามร่างมาตรา ๙ เมื่อพิจารณาแล้วตนเห็นว่า องค์ประกอบของคณะกรรมการมีจำนวนที่มากเกินไป ซึ่งอาจจะมีผลทำให้เกิดความล่าช้าในการพิจารณาอนุมัติอนุญาตในเรื่องที่เกี่ยวข้อง ดังนั้น เพื่อให้สอดคล้องกับความคิดดังกล่าว จึงขอเสนอให้แก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๙ โดยควรกำหนดให้ กนช. โดยตำแหน่งนั้น ประกอบไปด้วย ปลัดกระทรวงที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำก็น่าจะเพียงพอแล้ว รวมถึงเห็นควรเพิ่มสัดส่วนของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ เนื่องจากเห็นว่าเป็นผู้ที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ

(๒) ตามร่างมาตรา ๒๓ ที่กำหนดให้สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติทำหน้าที่เป็นฝ่ายเลขานุการของ กนช. ประกอบกับ ร่างมาตรา ๓๖ ที่กำหนดให้มีสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติภาคเพื่อทำหน้าที่เป็นฝ่ายเลขานุการของคณะกรรมการลุ่มน้ำ กรณีดังกล่าว ตนเห็นว่า เนื่องจากคณะกรรมการวิสามัญมีแนวคิดที่จะให้สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ รวมทั้งสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติภาคทำหน้าที่เป็นหน่วยงานในระดับนโยบาย (Regulator) แต่การที่ทบบัญญัติทั้งสองมาตราได้กำหนดให้สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติทำหน้าที่เป็นฝ่ายเลขานุการของ กนช. รวมทั้งกำหนดให้สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติภาคทำหน้าที่เป็นฝ่ายเลขานุการของคณะกรรมการลุ่มน้ำ ซึ่ง กนช. และคณะกรรมการลุ่มน้ำนั้น เป็นหน่วยงานที่มีลักษณะเป็นหน่วยงานปฏิบัติ (Operator) กรณีดังกล่าวอาจส่งผลให้เกิดความซ้ำซ้อนในการปฏิบัติงานได้ ดังนั้น ตนเห็นว่า เห็นควรกำหนดหน้าที่และอำนาจของสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ และสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติภาค ให้มีความชัดเจนว่าหน่วยงาน

ดังกล่าวให้ทำหน้าที่เป็นหน่วยงานระดับนโยบาย และควรกำหนดว่าหน่วยงานดังกล่าวมีหน้าที่และอำนาจในเรื่องใดบ้าง

(๓) เห็นควรกำหนดให้มีคณะกรรมการลุ่มน้ำสาขาไว้ในร่างพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. เพื่อให้เกิดความสมดุลกันในการปฏิบัติงานระหว่างหน่วยงานภาครัฐ คณะกรรมการลุ่มน้ำ และคณะกรรมการลุ่มน้ำสาขา

● **ดร.พงษ์ศักดิ์ สุทธินนท์ อาจารย์ประจำภาควิชาวิศวกรรมศาสตร์ คณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย**

(๑) ตนเห็นด้วยกับความเห็นของผู้แทนกรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข ที่เสนอให้เพิ่มความว่า “เพื่อความมั่นคงของน้ำและการพัฒนาที่ยั่งยืน” ไว้ในร่างมาตรา ๔ บทนิยามคำว่า “การใช้น้ำ” เนื่องจากเห็นว่า การใช้น้ำตามร่างพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. มีความหมายครอบคลุมไปถึงการใช้น้ำในเวลาปกติและในภาวะวิกฤต

(๒) ร่างมาตรา ๑๗ วรรคหนึ่ง (๑๐) ที่กำหนดให้ กนช. มีหน้าที่และอำนาจในการพิจารณาให้ความเห็นชอบในการผันน้ำระหว่างลุ่มน้ำ และการผันน้ำระหว่างประเทศหรือต่างประเทศ ประกอบกับร่างมาตรา ๓๔ ซึ่งเป็นบทบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการลุ่มน้ำ โดยตนเห็นว่าอำนาจของคณะกรรมการลุ่มน้ำตามบทบัญญัติดังกล่าวจะหมายรวมถึง หน้าที่และอำนาจในการพิจารณาให้ความเห็นชอบในการผันน้ำระหว่างลุ่มน้ำ และการผันน้ำระหว่างประเทศหรือต่างประเทศด้วย ดังนั้น เพื่อให้สอดคล้องกับความเห็นดังกล่าว จึงขอเสนอให้มีการกำหนดหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการลุ่มน้ำในเรื่องดังกล่าวให้มีความชัดเจนด้วย เพื่อให้คณะกรรมการลุ่มน้ำเข้ามามีบทบาทในการตัดสินใจเกี่ยวกับเรื่องของการผันน้ำระหว่างลุ่มน้ำของ กนช. ด้วย

(๓) การกำหนดลุ่มน้ำตามร่างมาตรา ๒๔ วรรคหนึ่ง นั้น ตนเข้าใจว่า การกำหนดลุ่มน้ำดังกล่าวเป็นการกำหนดโดยอาศัยข้อมูลทางสภาพอุทกวิทยา สภาพภูมิศาสตร์ และระบบนิเวศ แต่การที่คณะกรรมการวิสามัญได้พิจารณาบททวนร่างมาตรา ๒๔ และเห็นควรแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติดังกล่าว โดยเป็นการกำหนดให้กำหนดเขตลุ่มน้ำนั้น ให้คำนึงถึงเรื่องของการตั้งถิ่นฐานและการผังเมืองด้วยนั้น กรณีดังกล่าวตนเข้าใจว่า การเพิ่มประเด็นดังกล่าวอาจมีที่มาจากประเด็นความต้องการที่จะพัฒนาเชิงพื้นที่ ดังนั้น เพื่อให้สอดคล้องกับแนวความคิดดังกล่าว จึงขอเสนอให้เพิ่มคำว่า “การพัฒนาเชิงพื้นที่” ไว้ในร่างมาตรา ๒๔ วรรคหนึ่ง

(๔) ร่างมาตรา ๓๔ วรรคหนึ่ง (๑๐) ที่กำหนดให้คณะกรรมการลุ่มน้ำมีหน้าที่และอำนาจในการส่งเสริมและรณรงค์การสร้างจิตสำนึกแก่ประชาชนในการใช้ การพัฒนา การบริหารจัดการ การบำรุงรักษา การฟื้นฟู และการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำในเขตลุ่มน้ำ กรณีดังกล่าวตนเห็นว่า เห็นควรเพิ่มประเด็นที่เกี่ยวกับการสร้างองค์ความรู้ให้กับชุมชนด้วย เพื่อให้เกิดความเข้าใจมากยิ่งขึ้น ดังนั้น

เพื่อให้สอดคล้องกับความเห็นดังกล่าว จึงขอเสนอให้เพิ่มความในร่างมาตรา ๓๔ วรรคหนึ่ง (๑๐) เป็นดังนี้

“มาตรา ๓๔ คณะกรรมการลุ่มน้ำมีอำนาจหน้าที่และอำนาจเกี่ยวกับการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำโดยทั่วไปในเขตลุ่มน้ำ รวมทั้งให้มีอำนาจหน้าที่และอำนาจดังต่อไปนี้

..... ฯลฯ.....

(๑๐) ส่งเสริมและรณรงค์การสร้างจิตสำนึกแก่ประชาชนในการใช้ การพัฒนาการบริหารจัดการ การบำรุงรักษา การฟื้นฟู และการอนุรักษ์และวิจัยพัฒนาทรัพยากรน้ำในเขตลุ่มน้ำ

..... ฯลฯ.....

● นางณัฏฐาญจน์ สุตพันธ์วิหาร นักวิชาการอิสระด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ

(๑) ควรเพิ่มบทนิยามคำว่า “น้ำรักษาระบบนิเวศ” ไว้ในร่างพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ.

(๒) ควรเพิ่มเติมเกี่ยวกับยุทธศาสตร์น้ำระหว่างประเทศ ไว้ในยุทธศาสตร์การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ เนื่องจากเห็นว่าเนื่องจากในปัจจุบันประเทศไทยได้มีการเข้าเป็นภาคีในอนุสัญญาที่เกี่ยวข้องกับการใช้ประโยชน์ทางน้ำที่ไม่ใช่การเดินเรือ

(๓) เห็นด้วยกับการเพิ่มความในร่างมาตรา ๒๐ วรรคสาม ที่ได้ให้อำนาจแก่ กนช. ในการแต่งตั้งคณะกรรมการทรัพยากรน้ำจังหวัด เพื่อเป็นประโยชน์ในการบูรณาการการบริหารทรัพยากรน้ำในระดับจังหวัด เนื่องจากเห็นว่าบทบัญญัติดังกล่าวจะทำให้เกิดการบูรณาการข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการบริหารทรัพยากรน้ำในระดับจังหวัดได้อย่างเป็นระบบ

(๔) ควรกำหนดให้มีคณะกรรมการลุ่มน้ำสาขาไว้ในร่างพระราชบัญญัตินี้ด้วย เพื่อประโยชน์ในการรวบรวมข้อมูล รวมทั้งสภาพปัญหา เพื่อประโยชน์ในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ

(๕) ไม่เห็นด้วยกับการกำหนดเป็น กฎกระทรวงเกี่ยวกับหลักเกณฑ์ หน้าที่และอำนาจ และการดำเนินงานขององค์กรผู้ใช้น้ำ รวมทั้งหลักเกณฑ์ และวิธีการก่อตั้งองค์กรผู้ใช้น้ำตามรามาตรา ๓๗ วรรค สอง และมีความเห็นว่า เห็นควรแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติ ดังกล่าวโดยควรกำหนดให้เป็นหน้าที่และอำนาจของ กนช. หรือคณะกรรมการลุ่มน้ำ น่าจะมีความเหมาะสมกว่า

(๖) เห็นว่าคำว่า “การจัดเตรียมข้อมูล” ในร่างมาตรา ๕๘ (๓) ยังไม่มีความชัดเจนเพียงพอ ดังนั้น เห็นควรให้มีการเพิ่มคำว่า “และการวิเคราะห์” ต่อท้ายคำดังกล่าวด้วย เพื่อให้เกิดความชัดเจนมากยิ่งขึ้น

(๗) ควรเพิ่มเติมคำว่า “และภาวะน้ำท่วม” ต่อท้ายคำว่า “ภาวะน้ำแล้ง” ไว้ในร่าง มาตรา ๖๐ เพื่อให้คณะกรรมการลุ่มน้ำมีหน้าที่และอำนาจในการติดตามการดำเนินการให้เป็นไปตาม แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วมนอกเหนือจากแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้ง

(๘) เห็นควรแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติในส่วนที่ ๓ อำนาจของพนักงานเจ้าหน้าที่ใน การป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและภาวะน้ำท่วม โดยควรแยกบทบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับการใช้อำนาจ ของพนักงานเจ้าหน้าที่ในการป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและภาวะน้ำท่วมในภาวะวิกฤตออกจาก บทบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการของพนักงานเจ้าหน้าที่ในเรื่องดังกล่าวในเวลาปกติ เพื่อป้องกัน ไม่ให้เกิดปัญหาในการตีความกฎหมาย

(๙) ร่างมาตรา ๗๑ ที่กำหนดให้อำนาจแก่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมในการกำหนดเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อมตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและรักษา คุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ นั้น เห็นว่า เห็นควรกำหนดให้เขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อมตามบทบัญญัติ ดังกล่าวมีความหมายครอบคลุมไปถึงแหล่งกักเก็บน้ำ นอกเหนือจากแหล่งต้นน้ำลำธารและพื้นที่ชุ่มน้ำ ด้วยเพื่อให้เกิดความชัดเจนมากยิ่งขึ้น

(๑๐) ร่างพระราชบัญญัตินี้ยังขาดความชัดเจนในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการจัดการ แหล่งน้ำ การจัดการคุณภาพน้ำและการตรวจสอบคุณภาพน้ำ การรับข้อมูลและการบริหารจัดการข้อมูล ในระดับจังหวัด และการบริหารการใช้จ่ายเงินที่ได้การเรียกเก็บค่าใช้น้ำ ดังนั้น เพื่อให้สอดคล้องกับ ความเห็นดังกล่าว จึงควรเพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับกรณดังกล่าวไว้ในร่างพระราชบัญญัตินี้ด้วย

สรุปการสัมมนาโดยประธานคณะกรรมการการวิสามัญ

● พลเอก อภิรัชต์ หมิ่นสว่าง ประธานคณะกรรมการการวิสามัญ

ขอขอบคุณผู้เข้าร่วมการสัมมนาในครั้งนี้ที่ได้มีการแสดงความคิดเห็นและมีข้อเสนอแนะในประเด็นต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับร่างพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. โดยทุกความคิดเห็นและข้อเสนอแนะล้วนแต่เป็นประโยชน์ต่อการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวของคณะกรรมการการวิสามัญทั้งสิ้น ทั้งนี้ ตนขออัญเชิญพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร ในวโรกาสเฉลิมพระชนมพรรษา ๕ ธันวาคม ๒๕๕๔ ณ มุขเด็จ พระที่นั่งจักรีมหาปราสาทพระบรมมหาราชวัง ดังนี้

“ประชาชนกำลังเดือดร้อนลำบากจากน้ำท่วม จึงชอบที่จะร่วมมือกันปิดเป่าแก้ไขให้ผ่านพ้นไปโดยเร็ว และจัดทำโครงการ บริหารจัดการน้ำอย่างยั่งยืน ดังเช่นโครงการต่าง ๆ ที่เคยพูดไปนั้น เป็นการแนะนำไม่ได้สั่งการ แต่ถ้าเป็นการปรึกษากันแล้วเห็นว่าเป็นประโยชน์ คุ่มค่า และทำได้ก็ทำ ข้อสำคัญจะต้องไม่ขัดแย้งแตกแยกกัน หากจะต้องให้กำลังใจซึ่งกันและกันเพื่อให้งานที่ทำบรรลุผลที่มีประโยชน์ เพื่อความผาสุกของประชาชน เพื่อความมั่นคงปลอดภัยของประเทศชาติ...”

- ประเด็นเกี่ยวกับการกำหนดโครงสร้างของ กนช. ในร่างมาตรา ๙ นั้น ขอเรียนว่า คณะกรรมการการวิสามัญได้พิจารณาประเด็นดังกล่าวและมีความเห็นว่า การดำเนินงานของ กนช. นั้น เป็นการดำเนินงานในรูปแบบของคณะกรรมการ โดยการดำเนินงานในรูปแบบของคณะกรรมการ อาจกระทำได้ในรูปแบบ Inner cabinet คือ หากกำหนดให้รัฐมนตรีซึ่งเป็นผู้มอบนโยบายให้กับส่วนราชการในสังกัดไปปฏิบัติเป็นองค์ประกอบของ กนช. แล้ว ไม่จำเป็นต้องกำหนดให้ปลัดกระทรวง หรืออธิบดีซึ่งเป็นฝ่ายปฏิบัติเป็น กนช. อีก ซึ่งจะทำให้ กนช. มีองค์คณะที่ไม่ใหญ่จนเกินไป ทั้งนี้ เช่นเดียวกับรูปแบบของคณะกรรมการตามพระราชบัญญัติคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ หรือพระราชบัญญัติสภาความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๙ หรือพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๓๕ ที่กำหนดให้รัฐมนตรีดำรงตำแหน่งเป็นกรรมการ รวมถึงข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการเพิ่มสัดส่วนของคณะกรรมการลุ่มน้ำเพื่อเป็น กนช. ตามบทบัญญัติดังกล่าวนั้น ขอเรียนว่า คณะกรรมการการวิสามัญจะได้มีการนำข้อเสนอแนะในประเด็นดังกล่าวไปประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการการวิสามัญต่อไป

- ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบูรณาการข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำนั้น ขอเรียนว่า กรณีดังกล่าวได้มีการกำหนดไว้ในร่างมาตรา ๒๓ (๗) แล้ว โดยบทบัญญัติดังกล่าวมีสาระสำคัญ คือ กำหนดให้สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติมีหน้าที่และอำนาจกำกับดูแลและบริหารจัดการระบบสารสนเทศทรัพยากรน้ำโดยให้หน่วยงานที่ กนช. กำหนด สนับสนุน ข้อมูลและเชื่อมโยงระบบสารสนเทศที่เป็นปัจจุบันเพื่อประโยชน์ในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ทั้งในภาวะปกติและภาวะวิกฤต โดยบทบัญญัตินี้ดังกล่าวจะเป็นบทบังคับให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งเป็นเจ้าของข้อมูลต้องส่งข้อมูลดังกล่าวไปยังสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ เพื่อเป็นข้อมูลในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำต่อไป

- การแบ่งประเภทการใช้น้ำนั้น ได้แบ่งเป็น ๓ ประเภทตามร่างเดิมที่เสนอมานี้ แต่อย่างไรก็ตาม คณะกรรมาธิการวิสามัญเห็นว่าประเด็นดังกล่าวเป็นเรื่องที่ละเอียดอ่อนและต้องใช้เวลา โดยในเบื้องต้น ที่ประชุมคณะกรรมาธิการวิสามัญเห็นควรให้มีการแก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๒ โดยกำหนดให้ร่างมาตรา ๓๔ และร่างมาตรา ๔๗ ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดสองปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ โดยให้สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติไปดำเนินการออกกฎกระทรวงเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และวิธีการและเงื่อนไขต่าง ๆ ในการจัดเก็บค่าใช้น้ำ เพื่อให้เกิดความรอบคอบมากยิ่งขึ้น รวมทั้งให้บทบัญญัตินี้ดังกล่าวสามารถให้ใช้บังคับได้และเป็นที่ยอมรับของประชาชน

- ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการกำหนดเรื่องคุณภาพน้ำและการจัดการน้ำเสียไว้ในร่างพระราชบัญญัตินี้ ขอเรียนว่า ประเด็นดังกล่าวมีกฎหมายที่เกี่ยวข้องอยู่ด้วยกันหลายฉบับ เช่น พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๓๕ พระราชบัญญัติโรงงานพ.ศ. ๒๕๓๕ เป็นต้น ดังนั้น การดำเนินการในเรื่องดังกล่าวจึงต้องเป็นไปตามกฎหมายเฉพาะ

อย่างไรก็ดี หากมีประเด็นใดที่กฎหมายดังกล่าวข้างต้นไม่ได้กำหนดเอาไว้ก็สามารถพิจารณาเพื่อนำมากำหนดไว้ในร่างพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. ได้ ทั้งนี้ ตนขอยืนยันว่า การพิจารณาร่างพระราชบัญญัตินี้ของคณะกรรมาธิการวิสามัญเป็นการพิจารณาโดยคำนึงถึงผลประโยชน์ของประเทศชาติและประชาชนเป็นสำคัญ เนื่องจากพระราชบัญญัตินี้เป็นกฎหมายที่มีความเกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตของประชาชนทั่วประเทศ

- ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การแบ่งประเภทการใช้น้ำ ขอเรียนว่า กรณีดังกล่าวไม่ควรกำหนดไว้ในร่างพระราชบัญญัตินี้ เนื่องจากอาจทำให้เกิดความไม่ยืดหยุ่นในการพิจารณาปรับปรุงแก้ไขบทบัญญัตินี้ดังกล่าวในภายหลัง ดังนั้น ตนเห็นว่า กรณีดังกล่าวควรไปกำหนดไว้ในกฎกระทรวงน่าจะมีความเหมาะสมกว่า โดยคณะรัฐมนตรีจะเป็นผู้พิจารณาและออกกฎกระทรวงดังกล่าว ซึ่งจะต้องเป็นการออกกฎกระทรวงที่มีความสอดคล้องกับเจตนารมณ์ของร่างพระราชบัญญัตินี้

สุดท้ายนี้ คณะกรรมการวิสามัญได้มีการเผยแพร่ร่างพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. โดยเป็นฉบับที่ผ่านการพิจารณาวาระที่ ๒ ชั้นกรรมการ ผ่านทางเว็บไซต์สภานิติบัญญัติ แห่งชาติ (www.senate.go.th) และเว็บไซต์ของคณะกรรมการวิสามัญ เพื่อรับฟังความคิดเห็นของ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องตามบทบัญญัติมาตรา ๗๗ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย หากผู้เข้าร่วมการสัมมนาท่านใดมีความประสงค์จะแสดงความคิดเห็นต่อร่างพระราชบัญญัตินี้สามารถ แสดงความคิดเห็นได้ผ่านทางเว็บไซต์ดังกล่าวข้างต้นโดยคณะกรรมการวิสามัญจะได้นำความคิดเห็น ทั้งหมดมาวิเคราะห์ผลกระทบและเผยแพร่ผลการวิเคราะห์ผ่านทางเว็บไซต์อีกครั้งหนึ่ง ทั้งนี้ หากพระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับแล้ว จะถือว่าเป็นกฎหมายฉบับแรกของการปฏิรูปประเทศ ตามมาตรา ๒๕๘ ช. ด้านอื่น ๆ (๑) ที่ได้บัญญัติว่า “ให้มีระบบบริหารจัดการทรัพยากรน้ำที่มี ประสิทธิภาพ เป็นธรรมและยั่งยืน โดยคำนึงถึงความต้องการใช้น้ำในทุกมิติ รวมทั้งความเปลี่ยนแปลง ของสภาพแวดล้อมและสภาพภูมิอากาศประกอบกัน”

รายชื่อหน่วยงานผู้เข้าร่วมการสัมมนา

- รายชื่อหน่วยงานภาครัฐและรัฐวิสาหกิจ

๑. กระทรวงการคลัง
๒. กระทรวงคมนาคม
๓. กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๔. กระทรวงมหาดไทย
๕. กระทรวงสาธารณสุข
๖. กระทรวงอุตสาหกรรม
๗. กรมการข้าว
๘. กรมการปกครอง
๙. กรมควบคุมมลพิษ
๑๐. กรมชลประทาน
๑๑. กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง
๑๒. กรมทรัพยากรน้ำ
๑๓. กรมทรัพยากรน้ำบาดาล
๑๔. กรมประมง
๑๕. กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
๑๖. กรมป่าไม้
๑๗. กรมพัฒนาที่ดิน
๑๘. กรมส่งเสริมการเกษตร
๑๙. กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
๒๐. กรมสรรพากร
๒๑. กรมอุทยานวิทยา
๒๒. กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช
๒๓. กรมเจ้าท่า
๒๔. กรมโยธาธิการและผังเมือง
๒๕. กรมโรงงานอุตสาหกรรม
๒๖. สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ
๒๗. กรุงเทพมหานคร
๒๘. การประปานครหลวง
๒๙. การประปาส่วนภูมิภาค
๓๐. การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย
๓๑. การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย
๓๒. คณะกรรมการการประปานครหลวง
๓๓. คณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
๓๔. คณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ

๓๕. ธนาคารแห่งประเทศไทย
๓๖. ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร
๓๗. สถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำและการเกษตร (องค์การมหาชน)
๓๘. สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๓๙. สำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติ
๔๐. องค์การจัดการน้ำเสีย

- รายชื่อหน่วยงานภาควิชาการ

๑. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
๒. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
๓. มหาวิทยาลัยมหิดล

- รายชื่อหน่วยงานภาคเอกชน

๑. สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย
๒. บริษัท จัดการและพัฒนาทรัพยากรน้ำภาคตะวันออก จำกัด (มหาชน)

- รายชื่อคณะกรรมการลุ่มน้ำ

๑. คณะกรรมการลุ่มน้ำปิง
๒. คณะกรรมการลุ่มน้ำยม
๓. คณะกรรมการลุ่มน้ำน่าน
๔. คณะกรรมการลุ่มน้ำเจ้าพระยา
๕. คณะกรรมการลุ่มน้ำป่าสัก
๖. คณะกรรมการลุ่มน้ำโขง (ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ)
๗. คณะกรรมการลุ่มน้ำบางปะกง
๘. คณะกรรมการลุ่มน้ำปราจีนบุรี
๙. คณะกรรมการลุ่มน้ำโตนเลสาบ
๑๐. คณะกรรมการลุ่มน้ำชายฝั่งทะเลตะวันตก
๑๑. คณะกรรมการลุ่มน้ำชายฝั่งทะเลตะวันออก
๑๒. คณะกรรมการลุ่มน้ำท่าจีน
๑๓. คณะกรรมการลุ่มน้ำแม่กลอง
๑๔. คณะกรรมการลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันตก
๑๕. คณะกรรมการลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออก
๑๖. คณะกรรมการลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา
๑๗. คณะกรรมการลุ่มน้ำปัตตานี
๑๘. คณะกรรมการลุ่มน้ำตาปี
